

Magyarország Kormánya

**J/6926. számú
jelentés**

a 2009-2010. évi Nemzeti Éghajlatváltozási Programról

**Előadó: Németh Lászlóné
nemzeti fejlesztési miniszter**

Budapest, 2012. április

Tartalomjegyzék

Összefoglalás.....	2
A 2009-2010. évi Nemzeti Éghajlatváltozási Program előzményei, kapcsolódások	6
A 2009-2010. évi Nemzeti Éghajlatváltozási Program céljai és szükségessége	7
SWOT-elemzés	8
Megváltozott jogi és stratégiai környezet.....	13
Kitekintés	16
A 2009-2010. évi Nemzeti Éghajlatváltozási Program utánkövetése	20
I. Kibocsátás-csökkentés	22
I/1. Energetika	22
I/2. Közlekedés.....	29
I/3. Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás.....	35
I/4. Hulladék és szennyvíz.....	39
II. Alkalmazkodás	45
II/1. Természetes élővilág, természet- és tájvédelem.....	45
II/2. Emberi egészség	50
II/3. Vízgazdálkodás.....	51
II/4. Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	59
II/5. Területfejlesztés, területrendezés, településfejlesztés, településrendezés és épített környezet	68
III. Horizontális intézkedések	71
III/1. Oktatás, képzés, nevelés, szemléletformálás	71
III/2. Kutatás-fejlesztés.....	76

Összefoglalás

A jelentés a 2009-2010. évi Nemzeti Éghajlatváltozási Program (a továbbiakban: NÉP) 2011. évben esedékes felülvizsgálata céljából készült.

A Kormány 1005/2010. (I. 21.) határozatával elfogadta a határozat mellékletét képező NÉP-et, és elrendelte az abban foglalt feladatok végrehajtását. Elrendelte továbbá, hogy 2011. I. félévében készüljön jelentés az Országgyűlés számára a NÉP-ben foglalt feladatok végrehajtásáról és a végrehajtás során szerzett tapasztalatokról.

A következő fejezetek a NÉP előzményeivel, hazai és európai uniós vonatkozásaival, illetve kialakításának szükségességével és céljaival foglalkoznak. Ezt követi a NÉP megvalósítását összefoglaló SWOT-elemzés és a program utánkövetését szolgáló adatfeldolgozás. A NÉP-ben foglalt intézkedések megvalósulásáról a rendelkezésre álló információt a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivataltól, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségtől, az Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft-től és a társtárcáktól kérte meg. Összességében elmondható, hogy a NÉP-ben foglalt intézkedésekre együttesen 94 314 db pályázat került benyújtásra, hozzávetőlegesen 1 368 810 milliárd Ft támogatási igénnyel; mindebből pedig összesen 54 538 db pályázat került támogatásra. A megítélt támogatás összege 2 101 milliárd Ft volt a vizsgált időszak alatt. Azonban ezek az adatok (pályázatok száma, támogatási igény, támogatott pályázatok száma és kifizetett összeg) számos duplikációt tartalmaznak, mivel – ahogyan az intézkedések részletes bemutatásakor is látható – egy-egy támogatási forrás több intézkedésnél is megjelenik ugyanazon pályázati számmal, támogatási igénnyel, megítélt támogatással. Továbbá azt is figyelembe kell venni, hogy a kiírások nem minden esetben vonatkoznak kifejezetten kibocsátás-csökkentésre, az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodásra vagy a horizontális intézkedésekre, ezért a megítélt támogatás összege jelentősen túlbecsüli a tényleges, éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések körét. Ezen intézkedések túlnyomó részben csak az adott projekt velejárói, így kifejezetten éghajlatváltozással kapcsolatos hatásokról, eredményekről nem mindig lehet beszámolni. Következésképpen az egyes pályázati indikátorok összesítése sem volt célravezető a hiányos és nem következetes/összevethető, számos átfedést tartalmazó adatállomány miatt. A következő nemzeti éghajlatváltozási programok összeállításakor fontos, hogy a NÉP hiányosságaiból okulva csak a ténylegesen klímavédelmi célú intézkedések kerüljenek a programokba, prioritási sorrendben és a mindenkori költségvetési lehetőségek figyelembevételével. Azaz a NÉP egy olyan első próbálkozásnak tekinthető, amelynek tanulságai alapján a következő programok logikusan egymásra épülve alkotnak rendszert, mind a 29/2008. (III. 20.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (a továbbiakban: NÉS) által meghatározott feladatokat, mind azok megvalósításának keretrendszerét és nyomon követését illetően.

A beszámoló következő fejezetében taglalt megváltozott jogi és stratégiai környezet egyben új feltételeket teremt a következő nemzeti éghajlatváltozási program elkészítéséhez. A jelentés tartalmaz egy kitekintést is, amelynek célja, hogy a NÉP feladatainak végrehajtása során szerzett tapasztalatok tanulságait a megváltozott feltételek tükrében úgy összesítse, hogy azok egy előremutatóbb, naprakészebb és a 2050-es dekarbonizációs célértékekkel, alkalmazkodási szükségletekkel, valamint horizontális kérdésekkel (oktatás, képzés, nevelés, szemléletformálás, kutatás-fejlesztés) összhangban lévő és megfelelően ütemezett későbbi nemzeti éghajlatváltozási programokat készítsenek elő.

A NÉS előírja, hogy a nemzeti éghajlatváltozási programok végrehajtásának nyomon követése és az intézkedések eredményeinek mérése céljából mutatórendszert kell kidolgozni és alkalmazni (pl. egy főre jutó CO₂ kibocsátás, GDP egységre jutó üvegházhatású gázkibocsátás stb.).

A fentiekben leírt, nem következetes és ezáltal nem összevethető, számos átfedést tartalmazó adatállományból származó problémák kiküszöbölése érdekében a következő mutatók alkalmazását tartjuk célravezetőnek a NÉP felülvizsgálatához (és a soron következő nemzeti éghajlatváltozási programok felülvizsgálatához is a trendek vizsgálhatósága céljából):

1. Magyarország összes ÜHG kibocsátása (Gg¹ CO₂ egyenérték) LULUCF² nélkül és LULUCF-fel
2. Magyarország CO₂ kibocsátása (Gg CO₂ egyenérték) LULUCF nélkül és LULUCF-fel
3. Szektorok részesedése Magyarország összes ÜHG kibocsátásában (Gg CO₂ egyenérték és %)
4. Egy főre jutó ÜHG kibocsátás (tCO₂/fő) LULUCF nélkül
5. Egy főre jutó GDP ÜHG kibocsátás-intenzitása (tCO₂/GDP/fő) LULUCF nélkül
6. Erdők biomasszájának CO₂ nyelő- és tárolókapacitása (tCO₂)
7. Óshonos fafajokkal telepített erdő-területek nagysága (ha)

A fenti mutatók értékei 2009-re és 2010-re a következők (2010. évi hivatalos adatok – a 7. mutatót kivéve – még nem állnak rendelkezésre, továbbá a trendek vizsgálhatósága érdekében az 1. és 2. sz. mutatók esetében további 7 db időpontra is meg vannak adva az adatok):

1. Magyarország összes ÜHG kibocsátása³ (Gg CO₂ egyenérték) LULUCF nélkül és LULUCF-fel:

Magyarország összes ÜHG kibocsátása (Gg CO ₂ egyenérték)								
	Bázisév (1985-87)	1990	2000	2005	2006	2007	2008	2009
ÜHG kibocsátás LULUCF nélkül	113 949,82	96 830,49	76 706,21	79 488,87	77 727,27	75 385,41	73 028,15	66 659,83
ÜHG kibocsátás LULUCF-fel	111 788,09	94.880,81	76 342,43	75 267,77	75 438,11	72 697,08	69 094,76	63 641,23

¹ Gg = gigagramm = kt

² Földhasználat, földhasználat változás és erdészet (LULUCF: Land use, land use change and forestry)

³ Forrás: 2009. évre vonatkozó kibocsátási leltár-jelentés

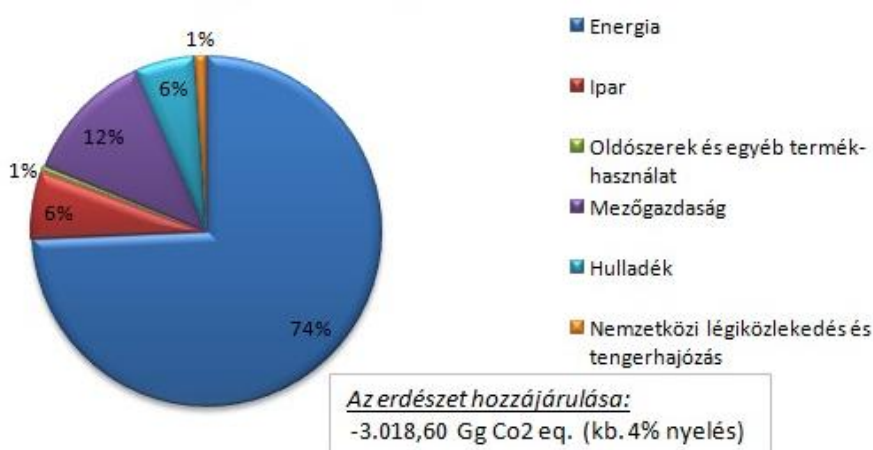
2. Magyarország CO₂ kibocsátása⁴ (Gg CO₂ egyenérték) LULUCF nélkül és LULUCF-fel:

Magyarország CO ₂ kibocsátása (Gg CO ₂ egyenérték)								
	Bázisév (1985- 87)	1990	2000	2005	2006	2007	2008	2009
CO ₂ egyenértékek LULUCF** nélkül	84 582,14	72 125,51	58 299,78	60 731,36	59 401,97	57 611,92	56 101,55	50 442,75
CO ₂ egyenértékek LULUCF-fel	82 382,72	70 134,21	57 871,63	56 438,39	57 057,73	54 858,17	52 113,05	47 370,73

3. Szektorok részesedése Magyarország összes ÜHG kibocsátásában 2009-ben:

Szektor	ÜHG kibocsátás (Gg CO ₂ egyenérték)
Energia	50 079,42
Mezőgazdaság	8 309,69
Ipar	4 195,66
Hulladék	3 734,96
Nemzetközi légitörlekedés és teherhajózás	715,63
Oldószerek és egyéb termék-használat	340,09
Erdészet	-3 018,60

Az egyes szektorok százalékos részesedése Magyarország ÜHG kibocsátásában 2009-ben:

⁴ Forrás: 2009. évre vonatkozó kibocsátási leltár-jelentés

4. Egy főre jutó ÜHG kibocsátás LULUCF nélkül 2009-ben:
6,6564 tCO₂/ fő

2009-ben Magyarország népessége 10 014 324 fő, az ország teljes üvegházhatású gáz-kibocsátása 66,65983 millió tonna CO₂ egyenérték volt. Az egy főre jutó ÜHG kibocsátás így 6,6564 tCO₂/ fő volt.⁵

5. Egy főre jutó GDP ÜHG kibocsátás-intenzitása LULUCF nélkül 2009-ben:
25,62 tCO₂ /GDP/fő

Magyarország GDP-je 2009-ben 25 622,9 milliárd forint, népessége 10 014 324 fő, így az egy főre jutó GDP: 2 559 ezer Ft/fő volt.⁶ 2009-ben az ország teljes üvegházhatású gáz-kibocsátása 66,65983 millió tonna CO₂ egyenérték volt. 1 egység GDP-re (vagyis 2,6 millió Ft-ra) közel 26 tonna CO₂ jut.

6. Erdők biomasszájának CO₂ nyelő- és tárolókapacitása 2009-ben:
3,068 millió tCO₂

Az 1990 óta telepített erdők elnyelése 2009-ben 1,154 millió tCO₂, a többi erdőé 2009-ben 1,914 millió tCO₂, ami összesen 3,068 millió tCO₂.

7. Őshonos fafajokkal telepített erdőterületek nagysága 2010-ben: 3 130 ha.

⁵ KSH, 2009. évi adatok

⁶ KSH, 2009. évi adatok

A 2009-2010. évi Nemzeti Éghajlatváltozási Program előzményei, kapcsolódások

A Kormány 1005/2010. (I. 21.) Korm. határozatával az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény (a továbbiakban: Éhvt.) 3. § (3)-(5) bekezdésében foglaltakra⁷, valamint a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiáról szóló 29/2008. (III. 20.) OGY határozatra tekintettel elfogadta a 2009-2010. évi Nemzeti Éghajlatváltozási Programot. Elrendelte az abban foglalt feladatok végrehajtását, valamint 2011. I. félévében a feladatok végrehajtásáról és a végrehajtás során szerzett tapasztalatokról történő jelentés benyújtását az Országgyűlés számára. A hivatkozott kormányhatározat melléklete programszerűen tartalmazza az Éhvt. 3. § (4) bekezdésében meghatározott célok megvalósításához szükséges feladatokat a 2009-2010 évekre vonatkozóan.

A NÉP tartalmilag összhangban van az Európai Unió (a továbbiakban: EU) üvegházhatású gáz kibocsátás-csökkentésére irányuló politikáival, ezen belül az EU emisszió-kereskedelmi rendszerével, az azt felállító irányelvvel és egyéb háttérszabályokkal, valamint a kibocsátás-csökkentést megalapozó stratégiákkal.

A NÉP finanszírozási forrása szorosan kapcsolódik a kiotói kvótaértékesítésből származó bevételek felhasználásához, az ún. Zöld Beruházási Rendszerhez, továbbá az európai uniós források felhasználásához.

⁷ A Kormány az Éhvt. 3. § (3)-(5) bekezdésében foglaltak alapján a NÉS végrehajtására, a nemzetközi kötelezettségvállalásokra és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás igényeire tekintettel a kibocsátások csökkentésére, illetve korlátozására tett kötelezettségek meghatározása és teljesítése, tényleges és várható eredményeinek ellenőrzése érdekében nemzeti éghajlatváltozási programot fogad el. A nemzeti éghajlatváltozási programot kétéves időszakokra kell meghatározni, figyelembe véve a vonatkozó EU programokat, szakpolitikákat és előírásokat. A Kormány az Országgyűlés előtt beszámol a nemzeti éghajlatváltozási program végrehajtásáról és a végrehajtás során szerzett tapasztalatokról.

A 2009-2010. évi Nemzeti Éghajlatváltozási Program céljai és szükségessége

A NÉP célja meghatározni:

- azokat a Magyarországon által vállalt kötelezettségek teljesítéséhez szükséges fő intézkedéseket – menetrenddel és finanszírozási forrásokkal –, amelyek az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményében, illetve a Kiotói Jegyzőkönyvben az emberi eredetű üvegházhatású gáz-kibocsátás csökkentésére, illetve korlátozására, valamint a gázok nyelőknek erősítésére irányulnak;
- azokat a lépéseket, a szükséges főbb intézkedésekkel és azok finanszírozási forrásaival együtt, amelyek az éghajlatváltozás hazai hatásaihoz való alkalmazkodáshoz szükségesek;
- azokat a kutatási prioritásokat és a szükséges kutatások finanszírozási forrásait, amelyek a hazai kibocsátások költségvetésként csökkentéséhez és az éghajlatváltozás hazai hatásaihoz kapcsolódnak.

A NÉP szükségességének okai:

- Az Országgyűlés egyhangúlag fogadta el a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiáról szóló 29/2008. (III. 20.) OGY határozatot. A NÉS az Éhvt-vel összhangban első alkalommal a 2008-2025 időszakra került kidolgozásra. A NÉS-ben meghatározásra kerültek az éghajlatváltozással kapcsolatos célok, eszközök, prioritások, így az éghajlatváltozással, azt kiváltó folyamatokkal és a hatásokkal kapcsolatos hazai kutatásokkal, az üvegházhatású gázok hazai kibocsátásainak csökkentésével és az éghajlatváltozás hazai hatásaihoz való alkalmazkodással, valamint a hazai hatásokra való felkészüléssel kapcsolatos feladatok, valamint ezeknek a céloknak a végrehajtásához szükséges eszközök.
- A NÉS végrehajtására – figyelembe véve a nemzetközi kötelezettségvállalásokat és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás igényeit – és a kibocsátások csökkentésére, illetve korlátozására tett kötelezettségek meghatározása és teljesítése, tényleges és várható eredményeinek ellenőrzése érdekében kell nemzeti éghajlatváltozási programokat készíteni.

SWOT-elemzés

Az alábbi SWOT-elemzés célja, hogy a NÉP belső gyengeségeinek és erősségeinek vizsgálata mentén a külső lehetőségek és kockázatok számításba vételével egy előremutatóbb és naprakészebb következő program felé mutasson utat.

Erősségek

- A NÉP készítésekor még nem álltak rendelkezésre nemzetközi minták a nemzeti szintű stratégiák végrehajtására, a nemzetközi kötelezettségvállalásokra és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás igényeire tekintettel a kibocsátások csökkentésére, illetve korlátozására tett kötelezettségek meghatározása és teljesítése, tényleges és várható eredményeinek ellenőrzése érdekében készítendő programok kidolgozására. Ennek ellenére a NÉP rendszerszemléletű, egyszerre megelőző és válaszadó, hatni kíván a nem kívánt környezeti jelenségek okaira. Szabályrendszere nem hoz létre negatív hatásokat a különböző szabályozási területeken: egyszerre segíti a szociális, a gazdasági és a környezeti problémák megoldását. A meglévő mérséklési és adaptációs válaszlépéseket egy mederbe tereli egy következetes és körültekintő, a regionális és helyi szempontokat egyaránt figyelembe vevő rendszerben.
- A NÉP fokozott hangsúlyt fektet a társadalmasítást célzó intézkedésekre mind az oktatás, képzés, nevelés és szemléletformálás, mind a kutatás-fejlesztés terén, ami nemzetközi tekintetben is egyedülálló.

Gyengeségek

- A NÉP-ben a hangsúly főként a kibocsátás csökkentésére helyeződik, és arányaiban kevesebb hangsúlyt kapnak az alkalmazkodást célzó intézkedések. Ez betudható annak is, hogy a 2020-ra tekintő európai uniós szintű klímapolitika mérföldköve az ún. klíma- és energia „csomag”, – amelynek célja, hogy 2020-ra az EU teljes energiafelhasználásának 20%-át megújuló energiaforrásokból fedezze, 20%-os energia-megtakarítást érjen el 1990-hez képest, és a bioüzemanyagok arányát 10%-ra növelje a folyékony üzemanyagok esetében – nem tartalmaz alkalmazkodási intézkedéseket. Az EU alkalmazkodási stratégiája 2013 márciusára fog elkészülni a 2009-ben elfogadott európai uniós szintű Alkalmazkodási Fehér Könyv⁸ ütemterve alapján.
- A jelenlegi éghajlatvédelmi politika nem ad konkrét útmutatást a kibocsátás-csökkentés mikéntjére, azaz arra, hogy hogyan valósulhat meg az üvegházhatású gáz kibocsátás-csökkentés. Nem teszi egyértelművé, hogy mely szektoroktól várja el a tényleges kibocsátás-csökkentést.
- A NÉP az általános elvek mellett nem tartalmaz konkrétumokat és határértékeket az adaptációs és mitigációs munkatervhez. Hiányoznak a konkrét, települési szintű irányelvek is.
- Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás kérdéskörében a NÉP nem alkalmaz egységes módszertant a hatások vizsgálatához és ezek alapján az adaptációs stratégiák kidolgozásához. Ily módon az éghajlati hatásvizsgálatok és az adaptáció ad hoc alapon nyugszik és nem valós meteorológiai forgatókönyveken.

⁸ COM(2009)147 final

- A NÉP programszerűen tartalmazza az Éhvt. 3. § (4) bekezdésében meghatározott célok megvalósításához szükséges feladatokat a 2009-2010 évekre vonatkozóan, de csak olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek finanszírozásához a források a NÉP készítésekor rendelkezésre álltak. A program-egyeztetéseket követő, végső összeállítás során csak olyan támogatások, ill. pályázati lehetőségek kerültek intézkedésként meghatározásra, amelyekre a nemzeti vagy európai uniós források biztosítottak voltak.
- A 2009-2010-es évekre vonatkozó akciótervek már meglévő intézkedéseire rendelkezésre álltak meghatározott források, ezen intézkedéseknek azonban csak egy része kapcsolódott a NÉP-hez – azaz a klímaváltozáshoz –, így konkrét összeget nem lehetett az egyes intézkedésekhez rendelni, azok a benyújtásra kerülő pályázatoktól függtek.
- A különböző szakterületek által megvalósított operatív programok klímaváltozáshoz kapcsolódó szinergikus hatását jelentősen csökkenti, hogy tervezésükkor nem volt horizontális szempont az éghajlatváltozás csökkentésére irányuló törekvés, így azok mintegy következményként megtörténhetnek, de nem minden esetben érik el lehetséges hatásfokuk maximumát.
- Az EU által társfinanszírozott pályázati forrásokból végrehajtott fejlesztések megvalósulásának kockázati tényezője, hogy ezek a konstrukciók számos esetben túligényeltek (jó példa erre a KEOP 4. és 5. prioritás), így új pályázatok befogadása forrásátcsoportosítás nélkül nem volt lehetséges. Az esetleges plusz források felosztása során a különböző operatív programok között meghatározott arányok nagymértékben befolyásolni tudják az elérendő cél megvalósulásának esélyét. Nem elfeledkezve arról a tényről, hogy számos nemzetgazdaságilag kiemelt cél „versenyez” egymással ezekért a forrásokért, kijelenthető, hogy az éghajlatváltozás megelőzése érdekében végrehajtott beruházások bizonyos típusai viszonylag egyszerű, gyors pályázati folyamat során képesek számottevő mennyiségű támogatást „felszívni” és jelentős eredményeket felmutatni. Ilyen lehet a KEOP 5. prioritásából támogatott (és jelen pillanatban üres) épületenergetikai beruházások támogatása (pl. közintézmények épületenergetikai felújítása).
- A NÉP időszaka alatt még nem indult el a tájhasználat-váltáshoz szükséges vízgazdálkodási infrastruktúra kiépítése és felújítása. A részeredmények a következők: a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése (a továbbiakban: VTT) program fejlesztéseit célzó pályázati konstrukció hosszas egyeztetés után került kiírásra a nagy körütekintést, illetve több tárca együttműködését igénylő folyamat miatt. (A pályázati konstrukció 2010-ben kiírásra került, több projekt előkészítése elindult. A kiépítés 2010 végéig nem történt meg, a több éves előkészítési majd kivitelezési munkákat igénylő fejlesztések miatt, amelyek a helyi gazdálkodók széles körű bevonását is igényelték).
- Forráshiány miatt, számos, hosszabb távon elengedhetetlen intézkedés nem kerülhetett be a NÉP-be⁹. Emiatt a következő pozitív hatások maradtak el:
 - nem került kidolgozásra aszálystratégia;
 - nem valósult meg a vízkárérzékenység mérséklése;

⁹ Viszont számos, a programban meg nem jelenő intézkedés megvalósult, így például 2009-2010-ben is országos szinten működött a hőségriasztás, 2010-től a napi halálozási adatok „real-time” módon kerültek az Országos Környezetegészségügyi Intézetbe, amelynek alapján viszonylag gyorsan meg lehetett becsülni a hőségriasztások idején bekövetkező többlethalálozást. 2009-ben megtörtént a kórházak klimatizáltságának felmérése, erről jelentés készült. 2007-2011. között a Magyar Tudományos Akadémia jelentősen támogatta a klímaváltozás egészségi hatásainak tudományos kutatását, amely megalapozta a humán adaptációt. Forrás: Páldy, A. és Bobvos, J. (2010): *Jelentés az ÁNTSZ 2009. évi hőségriasztással kapcsolatos tevékenységéről*; Páldy, A. és Bobvos, J. (2010): *Jelentés a 2010. évi nyári hőhullámok egészségkárosító hatásairól*. OKI)

- nem történt meg a területi klímaérzékenység vizsgálata;
 - nem valósultak meg azok a szemináriumok, amelyek segítségével tudatosítani lehet az éghajlatváltozás okozta veszélyeket;
 - nem módosították az építési szabályokat aszerint, hogy figyelembe vegyék a felmelegedés elleni védekezést, valamint a napsütésből eredő hő hasznosítását; az ide vonatkozó építési szabályok módosítása nem hosszútávon elengedhetetlenek, hanem már rövidtávon is.
 - nem jött létre olyan szakértői szervezet-hálózat, amely segítené a települések éghajlatvédelmi tevékenységét;
 - nem készült klímamenü (önkéntességen és önvizsgálaton alapuló rendszer, amelynek segítségével lehetőség nyílik a fosszilis energia-felhasználás csökkentésére);
 - nem készült kockázatelemzés sem az éghajlatváltozásra, sem a természeti csapásokra.
- A NÉP-ben megjelölt pályázati indikátorok csak az adott intézkedések velejárói, így kifejezetten éghajlatváltozással kapcsolatos hatásokról, eredményekről nem lehet beszámolni a jelentés során.
 - A NÉP a kibocsátások mérséklésére irányuló tevékenységeket alapvetően költség-hatékonyságuk sorrendjének figyelembevételével tervezi végrehajtani, de nincs tekintettel a szuboptimális megoldásokba való bezáródás (lock-in) veszélyére¹⁰. A 2050-ig tartó időszakban már nem lehetséges a jelenlegi technológiák hatékonyságának növelésével és takarékosággal megoldani a kibocsátás csökkentést – alapvető strukturális változtatásokra van szükség a legnagyobb kibocsátás-csökkentési lehetőségeket rejtő szektorokban. Az ideális és egyben szükségszerű megoldás az, ha az alacsony költségű kibocsátás-csökkentési lehetőségek felhasználásával párhuzamosan az infrastrukturális átalakítást kívánó beruházások is elkezdődnek. Csakis a 2050-es időhorizont adhat kellő keretet a kulcsszektorokban (pl. energia, épületállomány) több tíz évre szóló beruházásoknak. Tehát már a közeljövőben is olyan stratégiák mentén kell a gazdasági környezetet alakítani, amelyek a hosszabb távú célokkal összhangban levő tevékenységeket, beruházásokat támogatják.

Lehetőségek

- Az Éhvt. 3. § (3)-(5) bekezdésében foglaltak alapján a nemzeti éghajlatváltozási programokat kétéves időszakokra kell meghatározni, figyelembe véve a vonatkozó európai uniós szintű programokat, szakpolitikákat és előírásokat. A NÉP elfogadása óta

¹⁰ Pl. az épület-felújítási programokban a komplex mélyfelújítások támogatandók, melyekkel 80-85% feletti kibocsátás-megtakarítás érhető el. Mivel Magyarország felismerte, hogy ez mind éghajlatvédelmi, mind szociális, környezetvédelmi, energiabiztonsági és gazdasági szempontból is fontos prioritás, egyre több támogatás, szakpolitikai és önkormányzati intézkedés segíti elő a felújítások előmozdítását. Viszont ezek a felújítások sokszor csak 10-40%-os energia megtakarításokat érnek el, sokszor rövidtávú költséghatékonysági optimalizáló megfontolások alapján, a ma lehetséges 85%-kal szemben. Ahol már egyszer megtörtént egy jelenleg jellemző felújítás, később igen költséges és nehéz új felújítást elvégezni az akkori standardok szerint. Mivel egy felújított épület további komplex renoválása gazdaságtalanság és a hatalmas tranzakciós kellemetlenségek és nehézségek miatt évtizedekig ki van zárva, ezek a szuboptimális felújítások „bezárják” Magyarországot egy magas kibocsátású pályára. Mivel a magyar kibocsátás-szerkezet közel felét az épületek adják, itt akár az össznemzeti kibocsátások 20-25%-ának „belakolásáról” is szó lehet, jelentősen veszélyeztetve a hosszú távú csökkentési célok elérésének lehetőségét. Mindeközben a komplex mélyfelújítás lényegesen több munkahelyet is teremthet, az új technológiák alkalmazása, terjesztése pedig a 'learning by doing' elvén keresztül a technológia-fejlesztő országok körébe emelheti Magyarországot. Ez a hosszabb távú versenyképesség szempontjából lényeges.

megváltozott EU szintű (Dekarbonizációs Útiterv 2050¹¹, Alkalmazkodási Fehér Könyv, Peseta projekt¹² stb.) jogi és stratégiai környezet a következő nemzeti éghajlatváltozási programokat ambiciózusabbá és konkrétabbá teheti.

- A hazai kibocsátás-csökkentési lehetőségek egyre inkább a fogyasztás szerkezetének, és a fogyasztási szokások megváltozásában rejlenek. Csökkentési potenciáljaink elsősorban az úgynevezett nem-ETS¹³ rendszerben vannak, ezek elsősorban a közlekedés-szállítást, a háztartásokat és intézményeket érintik.
- Már rendelkezésre állnak hazai klímamodell eredmények az éghajlat Magyarországra vonatkozó alakulásának számszerű becslésére, amelyeket már fel lehet használni a hatásvizsgálatok és az adaptáció végrehajtásához.
- Az időben történő cselekvés, a felkészülés az előre láthatóra, versenyelőnyt jelent majd az ország számára. Fontos azonban az átállásból adódó átmeneti versenyhátrány kompenzálása.

Veszélyek

- Fenntarthatósági nézőpontból minden probléma egy rendszerben létezik, és éppen ezért csak rendszerszintű választ lehet rájuk adni. Ezért az éghajlatváltozás kapcsán a nemzeti éghajlatváltozási programok nem lehetnek szakosodott programok, mert akkor csak a különböző érdekek, szakmai nézetek keresztezik majd egymást.
- A stratégiák építése jelenleg fordított irányból történik. Az alacsonyabb szintű stratégia dokumentumok elfogadása időben több esetben megelőzi a magasabb szintűét. 2011-ben még nem fejeződött be a hazai jogi és stratégiai környezet sarkalatos dokumentumainak (a NÉS felülvizsgálata keretében a nemzeti alkalmazkodási stratégiai és hazai dekarbonizációs útiterv fejezetek elkészítése) az elkészítése. Így fennáll a veszély, hogy az előkészítés alatt álló, következő 2011-2012. évi Éghajlatváltozási Program ismét egy kevésbé ambiciózus program lesz, amely csak a készítésekor rendelkezésre álló pályázati forrásokra építhet.
- Hazánk és az EU más tagállamai közötti különbséget és lehetséges tehermegosztást jól szemlélteti, hogy az elmúlt években az ETS szektor¹⁴ által produkált hazai kibocsátások arányaiban alacsonyabbak voltak, mint az EU esetében. Ebből következően a nem ETS szektorra idehaza az EU átlagánál nagyobb arány jutott. Ez is világosan rámutat arra, hogy idehaza a csökkentési célok megvalósítását a nem ETS szektortól nagyobb hangsúllyal szükséges elérni.
- A magyar lakosság nagyobbik része energia szegénységben él – jövedelmének több mint 10%-át energiára költi –, ebben a jövedelmek alacsony volta mellett azonban szerepet játszik a pazarlás is.
- A fosszilis energiaforrások végesek. 2011 májusában a Nemzetközi Energia Ügynökség – működése során először – bejelentette, hogy a globális kőolaj kitermelés elérte a kitermelési csúcst. Az Ügynökség vezető közgazdásza szerint a kitermelési csúcs már 2006-ban bekövetkezett¹⁵.
- Azok a törekvések, amelyek csak az iskolai oktatásban, azon belül pedig a nem klímabarát intézményekben próbálják a környezettudatosságot megjeleníteni, nem elég hatékonyak,

¹¹ COM(2011)112 final

¹² „Projection of Economic impacts of climate change in Sectors of the European Union based on bottom-up Analysis”
<http://peseta.jrc.ec.europa.eu/>

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/87/EK irányelve által szabályozott EU Emissziókereskedelmi Rendszerén kívül eső szektorok

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/87/EK irányelve által szabályozott EU Emissziókereskedelmi Rendszerének részét képező szektorok

¹⁵ <http://www.irishtimes.com/newspaper/world/2011/0429/1224295673147.html>

mert egy rendszeridegen környezetben kell működniük. A helyes szemlélet és viselkedés megéléséhez a társadalmi és gazdasági környezet nem nyújt lehetőséget, mivel a tanult mintázatok és a valóság mintázatai eltérnek egymástól¹⁶. Fontosak a helyi mintaprogramok, mintaberuházások, amelyek világosan megmutatják a helyes értékrendet a nem-ETS szektor ösztönzése érdekében.

¹⁶ Gyulai 2011, p. 25. *Éghajlatvédelmi törvény a fenntartható társadalomért. Javaslatok a megújuló éghajlatvédelmi törvény tervezethez.* Ökológiai Intézet alapítvány

Megváltozott jogi és stratégiai környezet

A NÉP jogszabályi hátterét az Országgyűlés által egyhangúlag elfogadott Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiáról szóló 29/2008. (III. 20.) OGY határozat, valamint az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény képezi. Ennek értelmében a nemzeti éghajlatváltozási programot kétéves időszakokra kell meghatározni, figyelembe véve a vonatkozó európai uniós szintű programokat, szakpolitikákat és előírásokat. Az elmúlt két év során olyan változások következtek be az említett programok, szakpolitikák vonatkozásában, amelyek esetlegesen felülírják a NÉP megalkotása idején meglévő jogszabályokat. A fejezet célja ezen uniós és hazai stratégiai jelentőségű változások számbavétele, amelyek egyrészt új irányokat jelölnek a következő nemzeti éghajlatváltozási program elkészítéséhez, másrészt elősegítik a benne meghatározott intézkedések megvalósulását.

Európai Unió	
<i>A NÉP megalkotása idején meglévő stratégiai környezet</i>	<i>A NÉP megalkotása óta bekövetkezett és várható stratégiai változások</i>
• Európai Éghajlatváltozási Program (2000) • EU Víz Keretirányelv 2000/60/EK (2000) • EU kibocsátási kereskedelmi rendszer, ETS (2005) • Zöld Könyv: „Európai Stratégia a fenntartható, versenyképes és biztonságos energiáért”(2006) • Energiahatékonysági Cselekvési Terv (2007) • EU Energia Cselekvési Terv (2007) • Klíma és energiacsomag (2008)	• Alkalmazkodási Fehér Könyv (2009) • Európa 2020 Stratégia (2010-2020) • Egységes európai energia piac kialakítása (2010-2015) • Dekarbonizációs Útiterv 2050 (2011) • Közlekedéspolitikai Fehér Könyv (2011) • Biodiverzitás Stratégia 2020 (2011) • Az EU kibocsátási kereskedelmi rendszer (ETS) harmadik fázisának kezdete és nem ETS szektorra vonatkozó erőfeszítés megosztási rendszer kezdete (éves tagállami kibocsátási limitekkel) (2013-2020) • Energiahatékonysági Cselekvési Terv felülvizsgálata (2011)

Magyarország	
<i>A NÉP megalkotása idején meglévő stratégia környezet</i>	<i>A NÉP megalkotása óta bekövetkezett és várható stratégiai változások</i>
Általános stratégiai környezet	
Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia 2008-2025	- Új Széchenyi Terv (2010) - Nemzeti Intézkedési Terv, Európa 2020 Stratégia (2012) - Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia (2012) - Hazai Dekarbonizációs Útiterv (2013) - Duna Stratégia (2011) - Új Nemzeti Alaptanterv (2012)
Kibocsátás-csökkentés I. – Energetika	
- Magyarország Energia Politikája 2008-2020-ig stratégia - Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terv 2008-2016-ig - Magyarország Megújuló Energiaforrás felhasználás növelésének stratégiája 2008-2020-ig	- Nemzeti Energiastratégia (2011) - Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terve (2010) - A jelenlegi kötelező átvételi rendszer fokozatos kivezetése, a megújuló alapú hőtermelés ösztönző rendszerének kialakítása (2010-2013) - Cselekvési terv a közel nulla energiaigényű épületek számának növelésére, 2010/31 EU (2010-2015) II. Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terv, 2006/32 EK (2011) III. Energiahatékonysági Cselekvési Terv 2006/32 EK (2014)
Kibocsátás-csökkentés II. – Közlekedés	
- Magyar Közlekedés politika (2003-2015) - Városi Közlekedéspolitikai Konceptió (2005) - Magyar Intermodális Logisztikai Fejlesztési Konceptió (2006) - Egységes Közlekedésfejlesztési Stratégia (2008-2020)	Nemzeti Összközlekedési Stratégia (2012)

Alkalmazkodás

• EU Víz Keretirányelv (2000) – Magyarország Vízyűjtő-gazdálkodási Terve (2009)• Egészség Évtizedének Népegészségügyi Programja (2001-2010)• II. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2003-2008)• Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (2003)• Országos Fejlesztéspolitikai Koncepció (2005-2020)• Országos Területfejlesztési Koncepció (2005-2020)• Új Magyarország Fejlesztési Terv (2007-2013)• Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (2007-2013)• Magyarország Nemzeti Halászati Stratégiai Terve (2007-2013)	• III. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2009-2014)• Nemzeti Alkalmazkodási Stratégia (2013)• Nemzeti Vidékstratégia 2020 (2012)

Kitekintés

Forráshiány miatt számos olyan intézkedés nem kerülhetett be a NÉP-be, amelyek a program előtervezési stádiumában szerepelt, és hosszabb távon elengedhetetlen lett volna a klímaváltozás mérsékléséhez, az alkalmazkodáshoz, valamint a társadalmi szemléletformáláshoz. Ezek a – finanszírozás hiányában – NÉP-ből kimaradt intézkedések összegyűjtve a NÉP II. számú mellékletében szerepelnek, támpontot nyújtva a soron következő nemzeti éghajlatváltozási programok tervezéséhez, aminek során javasolt ezeknek az intézkedéseknek a beemelése, illetve pótlólagos és célirányos pénzügyi források biztosítása.

A globális kibocsátásokat az ipari forradalom előtti időszakhoz képest 2°C emelkedést nem meghaladó szinten kell tartani a nemzetközi konszenzus szerint. A klímaváltozás hatásainak minimalizálása érdekében a légköri CO₂ koncentrációt legfeljebb 450 ppm értéken kell stabilizálni 2050-re, amihez a globális kibocsátások 50%-os, a fejlett országok esetén azonban 80-95%-os mérséklése szükséges az 1990-es bázisévhez képest. Ez lehetővé teheti az átlaghőmérséklet növekedésének 2°C határon belül tartását. Annak érdekében, hogy a hőmérséklet-növekedés 2°C alatt maradjon, az Európai Tanács 2011 februárjában megerősítette az EU azon célkitűzését, amely 2050-ig az 1990-es szintekhez képest 80–95%-os kibocsátás csökkentést irányoz elő (Deakarbonizációs Útiterv 2050). Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, versenyképes gazdaság megvalósítása érdekében az EU-nak fel kell készülnie arra, hogy 2050-ig az 1990-es szintekhez képest 80%-kal csökkentse hazai kibocsátásait. Az egyes forgatókönyvek áttekintéséből az derül ki, hogy a legnagyobb költséghatékonyságot az a megoldás biztosítaná, ha az 1990-es szinthez képest 2030-ra 40%-os, 2040-re pedig 60%-os csökkenés valósulna meg. A forgatókönyvek 2020-ra 25%-os csökkenéssel számolnak. Ezen az úton haladva az 1990-es szinthez képest az első évtizedben (azaz 2020-ig) évente nagyjából 1%-os, a második évtizedben (azaz 2020-tól 2030-ig) 1,5%-os, a két utolsó évtizedben (azaz 2050-ig) pedig 2%-os csökkenés valósulhat meg. A Európai Bizottság kommunikációja¹⁷ szerint a Dekarbonizációs Útiterv 2050 fog alapul szolgálni a szektorspecifikus úttervek és politikai kezdeményezések kidolgozásához, mint pl. a már elkészült 2050-es EU Energia Útiterv¹⁸, illetve Közlekedéspolitikai Fehér Könyv¹⁹.

Magyarországon a kibocsátás-csökkentés legjelentősebb területeit az erőművi szektor, az épületállomány energiaigénye, valamint a közlekedés jelentik. A dekarbonizációs folyamat többek között az energiaszegénység eltűnéséhez, a munkaerőpiacon pedig jelentős nettó munkahelyteremtéshez vezethet, főként az építőiparban, a mezőgazdaságban és az energiatermelésben bekövetkező változások, a munkaerő-intenzívebb energiatermelés és energiatakarékosság, valamint a globális anyag-áramlás csökkenése miatt. A soron következő nemzeti éghajlatváltozási programoknak a NÉS felülvizsgálata keretében készül hazai dekarbonizációs útiterv fejezetek irányvonalának és főbb mérföldköveinek megfelelő támogatandó programokat kell majd tartalmazniuk.

Az átmenet elősegítésének társadalompszichológiai vonatkozásait és kockázat-kommunikációs vetületeit illetően fontos, hogy fokozott hangsúlyt fektessünk a társadalom felkészítésére. Miközben a felülvizsgálat alatt álló NÉS céljából készül hazai dekarbonizációs útiterv háttér tanulmányai a

¹⁷ COM(2011) 112 final

¹⁸ COM(2011)885/2

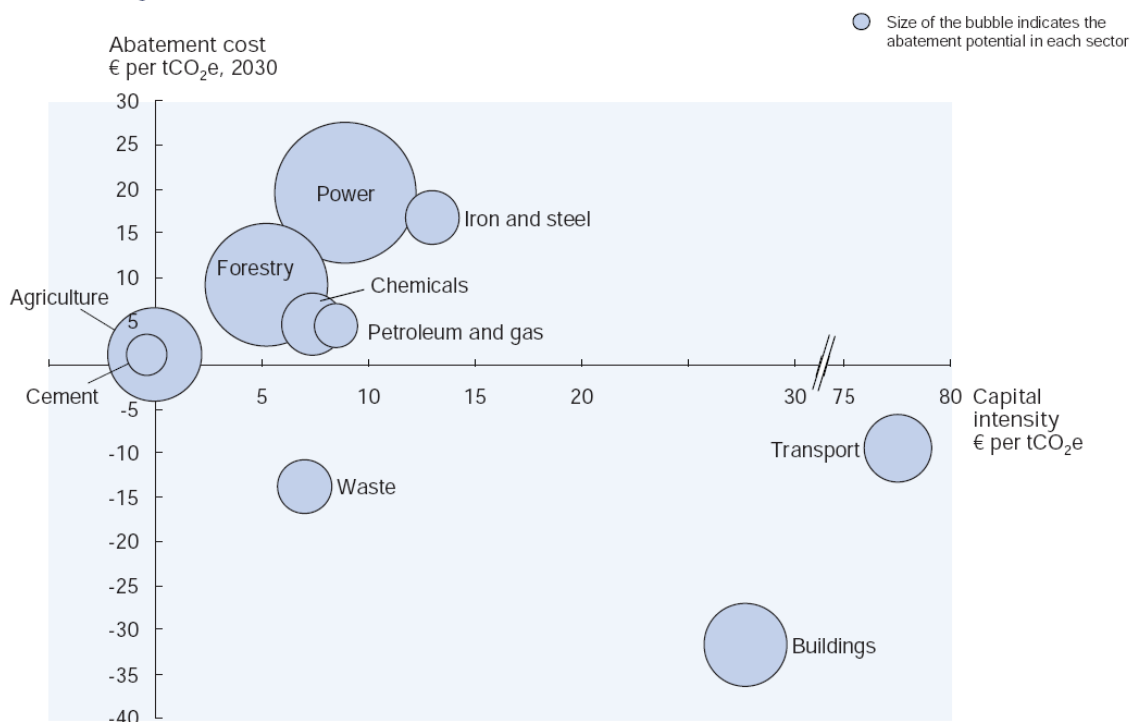
¹⁹ COM(2011) 144 final

2°C-os hőmérséklet-növekedésen belül maradást célozzák, a készülő nemzeti alkalmazkodási stratégiai fejezetek kommunikációs szinten a 4°C-os hőmérséklet-növekedésre kell, hogy felkészítsék a társadalmat. Biztosítani kell, hogy a dekarbonizációs törekvések jelentős (sőt agresszív) válaszadással párosuljanak a klímaváltozás hatásaival szembeni ellenálló-képesség folyamatos építése révén. Diszkrét szakpolitikai intézkedésekkel mindez nem valósítható meg, csak egy átfogó nemzeti programmal. Az éghajlatváltozás hatásaira megkésett válaszadással vagy – jobb esetben – megfelelő felkészüléssel lehet reagálni. Ennek azonban szerves részét kell, hogy képezze a megfelelő kockázat-kommunikáció.

A következő nemzeti éghajlatváltozási programoknak olyan szabályozó eszközök létrehozását is támogatniuk kell, amelyek világosan megmutatják a helyes értékrendet, és amelyek olyan rendszert hoznak létre, amely a helyes fogyasztói magatartást anyagilag elismerik. Fontos, hogy a fosszilis energiahordozók kimerülésére, vagy az éghajlatváltozásra adott válaszokat, legalább tíz, de inkább húsz évvel korábban kell megfogalmazni (azaz megelőző lépéseket kell tenni a takarékos felhasználás és helyettesítés érdekében), amikor is az ilyen törekvéseket a piac még gazdaságtalanságuk miatt bünteti. Az időintervallum elsősorban az épített infrastruktúrák (és belefektetett gazdasági értékük) jelentette tehetetlenség miatt ekkora. Hamarabb kell válaszolni egy problémára, mint ahogyan az tetőzni fog. A következő nemzeti éghajlatváltozási programoknak ezért prioritásként kell kezelniük a probléma-megelőzést a probléma-kezelés helyett.

Magyarországon a csökkentési potenciál lényegesen nagyobb a nem-ETS szektorban, mint az ETS-ben, ezért a következő nemzeti éghajlatváltozási programnak azt kell elérnie, hogy az a szektor vállaljon többet, ahol a kibocsátás-csökkentés nemcsak, hogy lehetséges, de egyenesen kívánatos is. Fontos azonban a gazdasági szempontok figyelembevétele. Például az EU Közlekedéspolitikai Fehér Könyve hatáselemzésének [SEC(2011) 358 final] 127. pontja alapján a különböző ágazatok közül fajlagosan a közlekedés és az épületállomány esetében a kezdeti beruházási költségek magasak, viszont e beruházásokat követően a kibocsátás-csökkentési költségek alacsonyak.

Capital intensity and abatement cost

1. ábra: A CO₂ kibocsátás szektorális csökkentésének költségvonzata

Forrás: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SEC:2011:0358:FIN:EN:PDF>

A fosszilis erőforrások felhasználásának folyamatos csökkentése – a magas magyarországi energiaszegénység tudatában – energiatakarékossgal, hatékonyságnöveléssel, és helyettesítéssel oldható meg (ebben a kívánatos időbeli sorrendben). Azonban a takarékosagra leginkább rászorulóknak támogatást kell nyújtani a szükséges takarékosági beruházások végrehajtása érdekében.

Az anyag- és energiaáramok csökkentése eleve magával vonja a mennyiségi csökkentést az output oldalon, viszont nem jelenti automatikusan a szennyezési tulajdonság, erősség, toxicitás csökkentését. A következő nemzeti éghajlatváltozási programoknak tehát output oldalon is szabályozniuk kell a kibocsátható hulladékok milyenségét, minőségét.

A következő nemzeti éghajlatváltozási programokban a településtervezés, -rendezés, -szabályozás számára konkrét irányelveket kell megfogalmazni, hogy az építésügyi szabályozási rendszerben ne maradjanak esetleges kiskapuk, amelyek veszélyeztetnék pl. az ökológiai kiegyenlítő felületek védelmét (biológiailag aktív felületek megtartását, pótlását) vagy a csapadékvíz megtartását. A szárazságtűrő zöldtetők, tetőkertek kialakítása jó módszer az inaktív felületek csökkentésére, elsősorban városi belterületeken. A következő nemzeti éghajlatváltozási programoknak ezt is célként kellene tartalmazniuk a víz mennyiségi védelme és felesleges tisztítótelepi kapacitások lekötése céljából, anélkül, hogy a beépíthetőségi határértékek növelésével a „visszajára sülne el” a kezdeményezés. A településrendezést szabályozó két alapjogszabálynak [az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) és az országos településrendezési és építési követelményekről szóló a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK)] még határozottabban kellene képviselnie a fenntarthatóságot, az eljárási rend egyszerűsítésének a korábbi eredmények annullálása nélkül kellene megtörténnie. A zöldfelületi rendszereknek a rendezési tervek kötelező tartalmi részévé kellene válniuk, tartalmazva a biológiai aktivitás mérleg-készítés kötelezettségét is. Ugyanis ha nem ismerjük a számszerű adatokat, nem lehet szinten tartásról vagy javításról beszélni. A klímatudatosságnak nem csak az építészetben, hanem a településrendezésben is alapelvnek kellene lennie (átszellőzés, zöldfelületi minimum értékek, vízáteresztő burkolatok stb²⁰). Mindazonáltal az általános követelményeknél megjelenik, hogy az épített környezet alakítását és védelmét a jogszabályokban előírt építészeti, műszaki, biztonsági, egészségügyi, rendeltetési és használati, továbbá környezet- és természetvédelmi követelményekkel összhangban kell megvalósítani [Étv. 3. §. (1) bekezdés b) pont]. A településrendezés célja, feladata és eszközei fejezetben pedig részletesebben kifejtésre kerül, hogy a településrendezés során figyelembe kell venni a környezet-, a természetvédelem, a tájhasználat és a tájkép formálásának összehangolt érdekeit, különös tekintettel a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmére [Étv. 8. § (1) bekezdés e) pont], illetve az újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg a település közigazgatási területének – külön jogszabály alapján számított – biológiai aktivitás értéke az átminősítés előtti aktivitás értékhez képest nem csökkenhet [Étv. 8. § (2) bekezdés b) pont]. Az OTÉK 3. § (3) bekezdés 2. pontja alapján a településszerkezeti terv kötelező alátámasztó munkarésze a környezetalakítási javaslat a külön jogszabály – az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet – szerinti környezeti értékelésnek is megfelelő tartalommal.

²⁰ Az autópályák esetében nem csak a vadvilági vándorutak védelme érdekében, hanem a táj védelme érdekében is a pályatest szélességével megegyező zöldsáv, erdőszegély, ill. ligetes telepítésű lineáris zöldfelület lenne szükséges, ami egyben lehet ún. zöldút is.

A jelenlegi szabályozási környezetnek megfelelően napkollektorok létesítéséhez alapvetően csak az általános építésügyi hatósági eljárás lefolytatása szükséges, azonban megkezdődött az Európai Parlament és Tanács 2009/28/EK (2009. április 23.) „A megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról” szóló irányelvnek hazai jogrendbe történő átültetése, amelynek 13. cikk (4) bekezdése kimondja, hogy: „A tagállamok 2014. december 31-ig építési szabályaikban és törvényeikben, vagy egyéb, azonos hatású eszközön keresztül, adott esetben kötelezettséget állapíthatnak meg a megújuló energiaforrásból előállított energia minimálisan felhasználandó szintjére az új épületek, vagy a már meglévő, de nagyobb felújítás alatt álló épületek tekintetében.” Így az irányelv építési szabályokba történő bevezetése után új építésű ingatlanok esetében csak akkor adható ki építési engedély, ha megújuló energiaforrás felhasználásával válik megoldottá az épület részbeni energiaellátása. Az új nemzeti éghajlatváltozási programoknak az irányelv építési szabályokba történő fokozatos bevezetését is le kell fedniük.

Összességében a következő nemzeti éghajlatváltozási program elkészítésénél figyelembe kell venni, hogy az egyes pályázatok megvalósulását mérő indikátorok számos esetben csak a projektek fenntartási időszakában állnak rendelkezésre, illetve az is, hogy a kiírások nem minden esetben vonatkoznak kifejezetten kibocsátás-csökkentésre, illetve az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodásra. Olyan pályázatok esetében, amelyeknél a támogatható tevékenységek egyikeként szerepel az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó tevékenység, nem mindig áll rendelkezésre olyan monitoring rendszer, amely alkalmas a tevékenységekre lebontott eredmények megjelenítésére. Sok esetben azok csak az adott intézkedés velejárói, így kifejezetten éghajlatváltozással kapcsolatos hatásokról, eredményekről nem mindig lehet beszámolni a programok megvalósulásáról szóló beszámoló jelentésekbe. A későbbi nemzeti éghajlatváltozási programok összeállításakor fontos, hogy csak a ténylegesen klímavédelmi célú intézkedések kerüljenek a programba, prioritási sorrendben és a mindenkorai költségvetési lehetőségek figyelembevételével.

A 2009-2010. évi Nemzeti Éghajlatváltozási Program utánkövetése

A NÉP-ben foglalt intézkedések megvalósulásáról a rendelkezésre álló információt a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivataltól, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségtől, az Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft-től és a társtárcáktól kérte meg. A fejezet adatai a 2009-2010 időszakra vonatkoznak.

Az utánkövetés adatállománya magában foglalja a NÉP intézkedéseinek keretében megjelenő:

- A) pályázati kiírásokra beérkezett pályázatok számát, igényelt támogatás összegét, támogatott pályázatok számát, megítélt támogatás összegét, ill. a kifizetett összeget;
- B) pályázati kiírásban meghatározott indikátorok szerinti megvalósulást, elért eredményt.

Az indikátorok szerinti megvalósulás bemutatása az intézkedések túlnyomó részében nem teljes körű, mivel az azokra vonatkozó értékek jelentős része vagy egyáltalán nem, vagy csak a fenntartási időszakban áll rendelkezésre. Az indikátorokról a projekt fenntartási jelentésekben számolnak be a kedvezményezettek, azokat azonban jelen Jelentés kidolgozásának lezárásáig számos projekt esetében még nem nyújtották be a kedvezményezettek a közreműködő szervezeteknek.

Ezért az utánkövetés módszertana leegyszerűsített. Az alábbi összesített adatsor alapján a ténylegesen elért eredményekre vonatkozó következtetéseket nem lehet levonni. A nyers pályázati adatok információs rendszerből történő átemeléséből az elért eredmények vagy elmaradások vonatkozásában sem lehet következtetéseket levonni. Számos esetben (pl. természetvédelmi fejlesztések²¹) nem állapítható meg a kapcsolat az adott pályázati konstrukció és a klímaváltozással kapcsolatos célkitűzések között, mivel a pályázati kiírások nem határoztak meg klímaváltozásra vonatkozó indikátorokat. Ezért a NÉP célkitűzései és a megvalósult fejlesztések közötti kapcsolódásokat, az elvárt és az ahhoz képest elért eredményeket nem lehet feltérképezni. Ezért is javasolt a következő programokban az új és addicionális támogatási formák előtérbe helyezése.

Azt is figyelembe kell venni, hogy a kiírások nem minden esetben vonatkoznak kifejezetten kibocsátás-csökkentésre, az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodásra vagy a horizontális intézkedésekre, ezért a megítélt támogatás összege jelentősen túlbecsüli a tényleges, éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések körét. Ezen intézkedések túlnyomó részben csak az adott projekt velejárói, így kifejezetten éghajlatváltozással kapcsolatos hatásokról, eredményekről nem mindig lehet beszámolni. Következésképpen az egyes pályázati indikátorok összesítése sem volt célravezető a hiányos és nem következetes/összevethető, számos átfedést tartalmazó adatállomány miatt.

Összességében elmondható, hogy a NÉP-ben foglalt intézkedésekre együttesen 94 314 db pályázat került benyújtásra hozzávetőlegesen 1 368 810 milliárd Ft támogatási igénnyel; mindebből pedig összesen 54 538 db pályázat került támogatásra. A megítélt támogatás 2 101 milliárd Ft volt. Ezek az adatok (pályázatok száma, támogatási igény, támogatott pályázatok száma és kifizetett összeg) azonban számos duplikációt tartalmaznak, mivel – ahogyan az a mellékletben, az intézkedések részletes bemutatásakor is látható – egy-egy támogatási forrás több intézkedésnél is megjelenik

²¹ A NÉP-ben felsorolt pályázati konstrukciók nem minden esetben szolgálták kifejezetten és elsősorban valamely klímaváltozáshoz kapcsolódó feladat megoldását. Ezzel szemben az érintett konstrukciók jellemzően más szakmai célokra fókuszálnak, és a fejlesztések zöme így közvetlenül nem kapcsolódik klímapolitikai célokhoz.

ugyanazon pályázati számmal, támogatási igénnyel, megítélt támogatással. Mindezt tematikus bontásban a következő táblázat tartalmazza²²:

	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	Támogatott pályázatok (db)	Megítélt támogatás (Ft)
I. Kibocsátás-csökkentés				
<i>I/1. Energetika</i>	8 701	326 810 142 320	7 921	247 336 353 683
<i>I/2. Közlekedés</i>	959	1 247 218 185 788	527	369 155 828 941
<i>I/3. Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás</i>	14 961	393 773 007 432 743	8 738	151 525 065 294
<i>I/4. Hulladék és szennyvíz</i>	753	595 130 035 696	302	298 006 984 315
II. Alkalmazkodás				
<i>II/1. Természetes élővilág, táj- és természetvédelem</i>	101	22 463 395 053	68	16 918 002 332
<i>II/2. Emberi egészség</i>	80	65 510 252 949	20	13 090 890 302
<i>II/3. Vízgazdálkodás</i>	516	410 006 702 054	226	226 318 174 390
<i>II/4. Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás</i>	67 188	972 338 605 905 393	36 215	768 095 482 360
<i>II/5. Területfejlesztési, területrendezés, településfejlesztés, településrendezés</i>	15	4 009 765 956	9	2 775 399 387
III. Horizontális intézkedések				
<i>III/1 Oktatás, képzés, nevelés, szemléletformálás</i>	1 011	19 562 763 553	507	6 998 288 501
<i>III/2 Kutatás+fejlesztés</i>	29	7 704 659 397	5	987 359 726
NÉP Összesen:	94 314	1 368 810 029 240 900	54 538	2 101 207 829 231

²² Az összesítő eredményeket a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, valamint a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 2011. május végén szolgáltatotta. Május óta ezek adatok az értékelés és kifizetés eredményeképpen változhattak, ám a teljesülési jelentés előkészítésekor minden intézkedés esetében a kapott értékek lettek figyelembe véve.

I. Kibocsátás-csökkentés

I/1. Energetika

I. A NÉS-ben meghatározott energiahatékonyság, energiatakarékosság, hatásfok növelése érdekében:

1. Iparosított technológiával épült lakóépületek energia-megtakarítást eredményező korszerűsítésének, felújításának támogatása. (Zöld Beruházási Rendszer Panel alprogram)

Forrás az éves központi költségvetés KvVM fejezete
az éves központi költségvetés ÖM fejezete
Kiotói kvóta értékesítéséből befolyt összeg

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Éves központi költségvetés KvVM fejezete	-	-	-	-	-
Éves központi költségvetés ÖM fejezete	950	650 328 632	950	650 328 632	308 211 468
Kiotói kvóta értékesítéséből befolyt összeg		14 598 891 451		14 598 891 451	7 745 093 772

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
CO ₂ kibocsátás csökkenése (tCO ₂)	950 db pályázat esetében 34 264,7 t/év CO ₂ csökkenés várható a 950 db pályázat megvalósulását követően

2. A távhővel ellátott lakóépületek lakásonkénti hőfogyasztásának szabályozására és mérésére alkalmas eszközök beszerelésének támogatása (Öko program)

Forrás 2009-2010. évi központi költségvetés ÖM fejezete

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
2009-2010. évi központi költségvetés ÖM fejezete	283	1 250 000 000	n.a.	n.a.	n.a.

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Hőfogyasztás csökkenés	A becslések szerint a hőfogyasztás csökkenése lakásonként hozzávetőlegesen 10-20%-ra tehető.

3. Költségvetési szervek, alapítványok és egyházak által fenntartott intézményi épületek valamint üzemi és irodaépületek épületenergetikai energiatakarékosági célú projektek támogatása.

Forrás Harmadik feles finanszírozás (KEOP 5.2.0)
Épületenergetikai fejlesztések (KEOP 5.3.0)

Megvalósulás²³:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Harmadik feles finanszírozás (KEOP 5.2.0)	134	1 694 875 250	125	1 625 845 021	1 317 937 120
Épületenergetikai fejlesztések (KEOP 5.3.0 A és B)	831	65 028 749 279	424	34 390 600 459	2 455 498 589

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Energiahatékonyság növelés révén megtakarított energia évente (PJ/év)	n.a.
A megtakarítás aránya a hazai energiafelhasználásban (%)	n.a.
Üvegházhatású gáz-kibocsátás csökkenés (kt/év) (KEOP 5.2.0)	4, 22817
Üvegházhatású gáz-kibocsátás csökkenés (kt/év) (KEOP 5.3.0)	2,12

4. A távhőtermelés és -szolgáltatás primeroldali infrastruktúrája energetikai korszerűsítésének támogatása.

Forrás Távhő-szektor energetikai korszerűsítése (KEOP 5.4.0)

Megvalósulás²⁴:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH ²⁵ által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Távhő-szektor energetikai korszerűsítése (KEOP 5.4.0)	23	2 815 648 399	15	2 024 480 540	250 208 751

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Energiahatékonyság növelés révén megtakarított energia évente (PJ/év)	n.a.
A megtakarítás aránya a hazai energiafelhasználásban (%)	n.a.
Üvegházhatású gáz-kibocsátás csökkenés (kt/év)	n.a.

²³ A KEOP 5.2.0-án belül az IH által támogatott nyertes pályázatok közül 1 db került egészségügyi intézmény fejlesztésére, amelynek keretében a megítelt támogatás 7 169 570 Ft, a kifizetett összeg pedig 1 791 289 Ft volt. A KEOP 5.3.0-án belül az IH által támogatott nyertes pályázatok közül 27 db került egészségügyi intézmény fejlesztésére, amelynek keretében a megítelt támogatás 5 885 852 816 Ft, a kifizetett összeg pedig 77 619 756 Ft volt.

²⁴ A KEOP 5.4.0-án belül az IH által támogatott nyertes pályázatok közül 1 db került egészségügyi intézmény fejlesztésére, amelynek keretében a megítelt támogatás 49 228 576 Ft, a kifizetett összeg pedig 22 495 063 Ft volt.

²⁵ Irányító Hatóság

5. Az egészségügyi ellátó intézmények fejlesztése az energiahatékonyság, energiatakarékosság figyelembevételével.

Forrás	Regionális járóbeteg-szakellátó intézmények fejlesztése (TIOP 2.1.1.) Sürgősségi ellátás fejlesztése (TIOP 2.2.2/II.) A regionális vérellátó központok fejlesztése (TIOP 2.2.3.) Struktúráváltatást támogató infrastruktúrafejlesztés a fekvőbeteg-szakellátásban II. (TIOP 2.2.4/II.)
---------------	---

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Sürgősségi ellátás fejlesztése (TIOP-2.2.2-08/2)	29	13 443 755 219	26	11 765 420 847	2 643 212 775
Struktúráváltatást támogató infrastruktúrafejlesztés a fekvőbeteg-szakellátásban II. (TIOP-2.2.4-09/1.)	35	100 100 066 407	27	80 563 787 263	289 917 470

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Beépített nettó alapterület (m ²)	n.a.
Fejlesztéssel érintett (új/korszerűsített/fejlesztett) sürgősségi osztályok száma (db)	n.a.
Fejlesztett ingatlan száma (db)	n.a.
Energiatakarékos megoldásokat alkalmazó intézmények száma (db)	n.a.
Felújított m ² (%)	n.a.

II. A NÉS-ben meghatározott megújuló energiaforrás felhasználásának növelése érdekében:

1. A helyi energiaigényt helyi, megújuló energiaforrásokból kielégítő beruházások megvalósulásának ösztönzése.

Forrás	Helyi energia igény kielégítése (KEOP 4.2.0)
Felelős	közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Helyi energia igény kielégítése (KEOP 4.2.0) ²⁶	310	14 121 354 072	166	6 798 185 820	1 174 441 284

²⁶ A KEOP-4.2.0-án belül az IH által támogatott nyertes pályázatok közül 4 db került egészségügyi intézmény fejlesztésére, amelynek keretében a megítélt támogatás 556 369 300 Ft, a kifizetett összeg pedig 8 678 925 Ft volt.

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Megújuló energiaforrás felhasználás (PJ/év)	n.a.
Részarány a hazai energiafelhasználásban (%)	n.a.
Üvegházhatású gáz-kibocsátás csökkenés (kt/év)	n.a.

2. Megújuló energiák használatának regionális támogatása.

Forrás Megújuló energia-hordozó felhasználás növelése (KMOP – 3.3.3.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Megújuló energia-hordozó felhasználás növelése (KMOP – 3.3.3.)	16	1 698 187 965	4	701 948 438	327 136 989

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Megújuló energiaforráson alapuló beruházások száma (db)	n.a.
Megújuló energiahordozó bázisú villamosenergia-termelés növekedése (GWh/év)	n.a.
Megújuló energiahordozó felhasználás növekedése (GJ/év)	n.a.
Létesített energiatermelő berendezés beépített teljesítménye (db)	n.a.
Üvegházhatású gáz-kibocsátás csökkenés (t/év)	n.a.

3. A megújuló energia alapú térségfejlesztés érdekében a helyben rendelkezésre álló megújuló energiaforrásokon alapuló hő és/vagy villamosenergia-termelés ösztönzése.

Forrás Megújuló energia alapú térség-fejlesztés (KEOP 4.3.0)

Indikátor Megújuló energiaforrás felhasználás (PJ/év)
Részarány a hazai energiafelhasználásban (%)
Üvegházhatású gáz-kibocsátás csökkenés (kt/év)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Megújuló energia alapú térség-fejlesztés (KEOP 4.3.0)	n.a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Megújuló energiaforrás felhasználás (PJ/év)	n.a.
Részarány a hazai energiafelhasználásban (%)	n.a.
Üvegházhatású gáz-kibocsátás csökkenés (kt/év)	n.a.

4. Megújuló alapon történő villamosenergia-termelés, és kapcsolt hő-és villamosenergia-termelés támogatása.

Forrás Megújuló alapon történő villamosenergia-termelés, és kapcsolt hő-és villamosenergia-termelés (KEOP 4.4.0)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Megújuló alapon történő villamosenergia-termelés, és kapcsolt hő-és villamosenergia-termelés (KEOP 4.4.0) ²⁷	149	26 532 456 133	44	9 832 860 852	338 993 386

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Megújuló energiaforrás felhasználás (PJ/év)	n.a.
Részarány a hazai energiafelhasználásban (%)	n.a.
Üvegházhatású gáz-kibocsátás csökkenés (kt/év)	n.a.

5. Nagy (80 kt/év feletti) és közepes (30 kt/év - 50 kt/év) kapacitású bioetanol üzemek létesítésének támogatása.

Forrás Nagy és közepes kapacitású bioetanol üzemek létesítésének támogatása (KEOP 4.6.0)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Nagy és közepes kapacitású bioetanol üzemek létesítésének támogatása (KEOP 4.6.0)	A Kormány 2010. decemberében, a KEOP 2011-13-as akciótervének elfogadásakor döntött arról, hogy a bioetanol üzemek (a bioetannal kapcsolatos szakmai, energetikai, ökológiai viták miatt) nem támogathatók a KEOP keretében (a konstrukció megszüntetésre került).				

²⁷ A KEOP 4.4.0-án belül az IH által támogatott nyertes pályázatok közül 3 db került egészségügyi intézmény fejlesztésére, amelynek keretében a megítelt támogatás 268.197.200 Ft, a kifizetett összeg pedig 1.672.200 Ft volt.

6. A kiskapacitású (max. 10 kt/év végtermék), termelői tulajdonú bioetanol üzemek létesítésének támogatása.

Forrás

A mezőgazdasági üzemek korszerűsítése (ÚMVP 121.)

A mezőgazdasági termékek értéknövelése (ÚMVP 123.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
A mezőgazdasági üzemek korszerűsítése (ÚMVP 121.)	2009: 5 416	2009: 48 116 729 413	2009: 5705	2009: 58 605 321 546	2009: 32 592 930 114
	2010: 499	2010: 30 636 926 428	2010: 147	2010: 13 923 926 929	2010: 55 427 051 792
A mezőgazdasági termékek értéknövelése (ÚMVP 123.)	2009: 26	2009: 6 122 173 672	2009: 102	2009: 12 162 663 786	2009: 10 888 239 140
	2010: 0	2010: 0	2010: 186	2010: 41 981 525 914	2010: 10 223 260 001

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott gazdaságok száma (db)	2009: 3 749 2010: 0
Támogatott vállalatok száma (db)	2009: 31 2010: 114

7. Biogáz-létesítmények létrehozásának támogatása.

Forrás

A mezőgazdasági üzemek korszerűsítése (ÚMVP 121.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
A mezőgazdasági üzemek korszerűsítése (ÚMVP 121.)	2009: 5 416	2009: 48 116 729 413	2009: 5 705	2009: 58 605 321 546	2009: 32 592 930 114
	2010: 499	2010: 30 636 926 428	2010: 147	2010: 13 923 926 929	2010: 55 427 051 792

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott gazdaságok száma (db)	2009: 3 749 2010: 0

8. Szilárd biomassza megtermelésének, előállításának és hasznosításának elterjesztése.**Forrás**

A mezőgazdasági üzemek korszerűsítése (ÚMVP 121.)
 A mezőgazdasági termékek értéknövelése (ÚMVP 123.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
A mezőgazdasági üzemek korszerűsítése (ÚMVP 121.)	2009: 5 416	2009: 48 116 729 413	2009: 5705	2009: 58 605 321 546	2009: 32 592 930 114
	2010: 499	2010: 30 636 926 428	2010: 147	2010: 13 923 926 929	2010: 55 427 051 792
A mezőgazdasági termékek értéknövelése (ÚMVP 123.)	2009: 26	2009: 6 122 173 672	2009: 102	2009: 12 162 663 786	2009: 10 888 239 140
	2010: 0	2010: 0	2010: 186	2010: 41 981 525 914	2010: 10 223 260 001

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott gazdaságok száma (db)	2009: 3 749 2010: 0
Támogatott vállalatok száma (db)	2009: 31 2010: 114

III. A NÉS-ben meghatározott energetikai célok elérésének elősegítése érdekében:**1. Megújuló erőforrások (elsősorban nap-, szél- és vízenergia) előrejelzése, valamint a meglévők pontosítása****Forrás**

Szélergia becslésére vonatkozó pályázat beadva a Nemzeti Technológiai Program „Élhető fenntartható környezet” (A4) témakörében (elfogadás esetén 2010-ben indulhat be)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Szélergia becslésére vonatkozó pályázat beadva a Nemzeti Technológiai Program „Élhető fenntartható környezet” (A4)	A Kutatási és Technológiai Innovációs Alap (KTIA) finanszírozásával 2010-re tervezett K+F programok forráshiány miatt nem valósultak meg. Így nem kerülhetett sor az „Élhető fenntartható környezet” alprogram végrehajtására a Nemzeti Technológiai Program keretében.				

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Javuló beválású nagyfelbontású rövidtávú (szél) előrejelzések	n.a.

2. Egy 2011-től induló kedvezményes hitelrendszer kidolgozásának megkezdése, finanszírozási lehetőségek felmérése az energia-takarékosság, energia-hatékonyságnövelés és a megújuló energiát hasznosító technikák alkalmazásának elősegítésére a kvv, intézményi és lakossági szektorban.

Forrás

--- (szabályozás)

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A hitelmechanizmus /hitelrendszer terveinek elkészülte.	A kedvezményes hitelrendszer koncepciójának kidolgozása megkezdődött, amely célul tűzi, hogy a rendelkezésre álló pénzeszközök segítségével csökkentse a fosszilis energiahordozók felhasználását, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátását, javítsa a energiafelhasználással járó tevékenységek hatékonyságát, a magán- és középületek, a lakás és nem lakás céljára szolgál helyiségek energiahatékonyságát, ösztönözze a megújuló energiák minél szélesebb körű alkalmazását és hatékonyabb felhasználásukra irányuló kutatásokat, valamint, hogy segítse a felkészülést a klímaváltozás hatásainak csökkentésére, így bevezetésével lehetővé válik kedvezményes hitel felvétele ezen a célterületeken.

3. Klímatörvény tervezése.

Forrás

szabályozás kidolgozását célzó intézkedés, támogatás
kifizetéséhez szükséges forrást nem igényel

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Klímatörvény háttér tanulmányai nak elkészülte.	Az éghajlatvédelmi kerettörvény tervezetét a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács elkészítette, ám benyújtásához - akár aktualizált, akár teljesen új formában - szükséges a hazai stratégia-alkotási kötelezettségek (NÉS felülvizsgálata, a következő két éves nemzeti éghajlatváltozási program elkészítése) teljesítése, illetve a NÉS felülvizsgálata keretében a nemzeti alkalmazkodási stratégiai és hazai dekarbonizációs útiterv fejezetek elkészítése.

I/2. Közlekedés

I. A NÉS-ben meghatározott kombinált áruszállítás, intermodális logisztikai központok fejlesztése érdekében:

1. Logisztikai központok és szolgáltatások fejlesztése a Magyarországon áthaladó nemzetközi áruáramlatok magas hozzáadott érték tartalmú szolgáltatásokkal történő kiszolgálása érdekében, főként a környezetvédelmi szempontból kiemelt szerepet játszó az ún. intermodális (szállítási módokat összekapcsoló) logisztikai központok fejlesztésével.

Forrás

Logisztikai Központok és szolgáltatások fejlesztése (GOP 3.2.1.)

Logisztikai központok és szolgáltatások fejlesztése (KMOP 1.4.2.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Logisztikai Központok és szolgáltatások fejlesztése (GOP 3.2.1.)	105	25 463 647 619	58	11 890 617 914	4 261 207 297
Logisztikai központok és szolgáltatások fejlesztése (KMOP 1.4.2.)	7	2 911 239 867	6	2 311 239 867	110 260 368

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A projekt befejezési évét közvetlenül követő 3 üzleti év összes intermodális átkelése (tonna)	n.a.

2. Közlekedési módok összekapcsolása, gazdasági központok intermodalitásának és közlekedési infrastruktúrájának fejlesztése, a közlekedési módok közötti váltás elősegítése, valamint a logisztikai központok fő közlekedési hálózatba (közút, vasút, légi és vízi közlekedés) való jobb bekapcsolása érdekében, a szállítás környezetbarát közlekedési módokra történő áttérése feltételeinek biztosítása.

Forrás

Közlekedési módok összekapcsolása (KÖZOP 4.1.)

Közösségi közlekedés infrastrukturális fejlesztése (NyDOP 3.2.1/B)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Közlekedési módok összekapcsolása (KÖZOP 4.1.)	4	785 859 975	4	785 859 975	0
Közösségi közlekedés infrastrukturális fejlesztése (NyDOP 3.2.1/B)	19	3 115 756 383	11	1 725 694 919	812 791 376

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott multimodális központok száma (db)	n.a.
Fejlesztett kikötők száma (db)	n.a.
Épített útsatlakozások hossza (km)	n.a.
Épített összekötő/csatlakozó vasúti pálya hossza (km)	n.a.
Felújított összekötő/csatlakozó vasúti pálya hossza (km)	n.a.
A záhonyi térség vasúti áruforgalmának növekedése:	-43 ezer kocsi-rakomány (krk) 2009.III.negyedében

3. A gördülő országúti kombinált áru fuvarozás (Ro-La, Ro-Lo) támogatása.

Forrás

központi költségvetés (KHEM fejezet)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Központi költségvetés (KHEM fejezet)	–	700 000 000	–	–	700 000 000

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A Ro-La / Ro-Lo forgalomban elszállított közúti járművek száma [j/év]	2009. év során MÁV Pályavasút Üzletág 1 436 db vonatot 34 305 db vagonnal közlekedtetett, mellyel összesen 26 430 db kamiont szállított el. A számított átlagos vonatonként elszállított kamionszám 18,41 db volt. (500 millió Ft működési célú támogatási összeg került felhasználására.) 2010. év során MÁV Pályavasút Üzletág 1553 db vonatot 40 370 db vagonnal közlekedtetett, mellyel összesen 30 742 db kamiont szállított el. A számított átlagos vonatonként elszállított kamionszám 19,80 db volt. (Az üzemeltető vasúttársaság a rendelkezésre álló 700 millió Ft-os keretből 12 082 880,- Ft. összegű támogatást nem tudott felhasználni, mivel a gazdasági válság hatása még erősen érezhető volt ebben az évben is.)

II. A NÉS-ben meghatározott közlekedési hálózat fejlesztése érdekében:

1. Kerékpárutak fejlesztése

Forrás	központi költségvetés Kerékpárforgalmi-hálózat fejlesztése forgalmas útszakaszok mentén (NyDOP 4.3.1/B) Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése (KDOP 4.2.2.) A hivatásforgalmú kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása (DDOP 5.1.1.) Regionális kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése (KMOP 2.1.2.) Regionális hivatásforgalmú kerékpárforgalmi hálózat kialakítása (ÉAOP 3.1.3.) Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése (DAOP 3.1.2.)
---------------	--

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Kerékpárforgalmi-hálózat fejlesztése (ÉMOP-5.1.3-0.9)	13	1 312 875 569	4	444 553 968	56 537 444
Kerékpárforgalmi-hálózat fejlesztése forgalmas útszakaszok mentén (NYDOP 4.3.1/B)	<u>NYDOP-4.3.1/B.</u> 18	<u>NYDOP-4.3.1/B.</u> 1 111 635 778	<u>NYDOP-4.3.1/B.</u> 9	<u>NYDOP-4.3.1/B.</u> 689 371 972	<u>NYDOP-4.3.1/B.</u> 637 029 722
	<u>NYDOP-4.3.1/B-09</u> 12	<u>NYDOP-4.3.1/B-09</u> 1 135 874 279	<u>NYDOP-4.3.1/B-09</u> 9	<u>NYDOP-4.3.1/B-09</u> 732 325 746	<u>NYDOP-4.3.1/B-09</u> 341 592 550
Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése (KDOP 4.2.2.)	<u>KDOP-4.2.2</u> 17	<u>KDOP-4.2.2</u> 1 023 899 906	<u>KDOP-4.2.2</u> 8	<u>KDOP-4.2.2</u> 631 143 146	<u>KDOP-4.2.2</u> 554 867 242
	<u>KDOP-4.2.2-08.</u> 4	<u>KDOP-4.2.2-08.</u> 279 890 339	<u>KDOP-4.2.2-08.</u> 3	<u>KDOP-4.2.2-08.</u> 235 374 872	<u>KDOP-4.2.2-08.</u> 187 046 879
	<u>KDOP-4.2.2-09.</u> 10	<u>KDOP-4.2.2-09.</u> 1 032 973 315	<u>KDOP-4.2.2-09.</u> 8	<u>KDOP-4.2.2-09.</u> 838 363 932	<u>KDOP-4.2.2-09.</u> 21 925 198
A hivatásforgalmú kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása (DDOP 5.1.1.)	<u>DDOP 5.1.1.</u> 12	<u>DDOP 5.1.1.</u> 1 438 111 167	<u>DDOP 5.1.1.</u> 4	<u>DDOP 5.1.1.</u> 324 418 621	<u>DDOP 5.1.1.</u> 263 256 846
	<u>DDOP 5.1.1-09</u> 10	<u>DDOP 5.1.1-09</u> 999 323 850	<u>DDOP 5.1.1-09</u> 7	<u>DDOP 5.1.1-09</u> 839 968 971	<u>DDOP 5.1.1-09</u> 308 142 975
Regionális kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése (KMOP 2.1.2.)	<u>KMOP-2.1.2.</u> 35	<u>KMOP-2.1.2.</u> 4 094 437 709	<u>KMOP-2.1.2.</u> 15	<u>KMOP-2.1.2.</u> 1 122 603 805	<u>KMOP-2.1.2.</u> 1 061 708 129
	<u>KMOP-2.1.2-09.</u> 33	<u>KMOP-2.1.2-09.</u> 2 909 890 901	<u>KMOP-2.1.2-09.</u> 24	<u>KMOP-2.1.2-09.</u> 1 941 797 140	<u>KMOP-2.1.2-09.</u> 612 543 654

Regionális hivatásforgalmú kerékpárforgalmi hálózat kialakítása (ÉAOP 3.1.3.)	<u>ÉAOP-3.1.3</u> 36	<u>ÉAOP-3.1.3</u> 4 266 379 603	<u>ÉAOP-3.1.3</u> 22	<u>ÉAOP-3.1.3</u> 2 596 186 305	<u>ÉAOP-3.1.3</u> 2 104 240 338
	<u>ÉAOP-3.1.3/A-09.</u> 28	<u>ÉAOP-3.1.3/A-09.</u> 4 710 301 687	<u>ÉAOP-3.1.3/A-09.</u> 14	<u>ÉAOP-3.1.3/A-09.</u> 2 449 603 974	<u>ÉAOP-3.1.3/A-09.</u> 89 075 020
	<u>ÉAOP-3.1.3/B-09.</u> 15	<u>ÉAOP-3.1.3/B-09.</u> 1 510 807 582	<u>ÉAOP-3.1.3/B-09.</u> 9	<u>ÉAOP-3.1.3/B-09.</u> 882 676 038	<u>ÉAOP-3.1.3/B-09.</u> 0
Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése (DAOP 3.1.2.)	77	8 782 617 206	21	3 079 803 141	2 872 762 324

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatásban részesített projektek által vállalt kerékpárforgalmi létesítményépítések régiós hossza (km)	ÉMOP 20,1
	ÉAOP 119,0
	DAOP 138,2
	DDOP 47,2
	KDOP 43,8
	NYDOP 35,5
	KMOP 104,3
	Mindösszesen: 508,1

2. Közösségi közlekedés fejlesztése.

Forrás

Közösségi közlekedés fejlesztése (KDOP 4.2.3.)
A közösségi közlekedés színvonalának javítása (DDOP 5.1.2.)
Közösségi közlekedés infrastrukturális fejlesztése (ÉMOP 5.1.2.)
Közösségi közlekedés fejlesztése (KMOP 2.3.1.)
Közösségi közlekedés infrastrukturális fejlesztése (ÉAOP 3.1.4.)
Közösségi közlekedés fejlesztése (DAOP 3.2.1.)
Térségi közlekedési kapcsolatok fejlesztése (NyDOP 4.3.1.)
Városi és elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése (KözOP 5.5.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igénytelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Közösségi közlekedés fejlesztése (KDOP 4.2.3.)	13	4 570 230 087	5	1 796 927 921	0
A közösségi közlekedés színvonalának javítása (DDOP 5.1.2.)	<u>DDOP-5.1.2/A.</u> 4	<u>DDOP-5.1.2/A.</u> 216 885 765	<u>DDOP-5.1.2/A.</u> 4	<u>DDOP-5.1.2/A.</u> 213 668 671	<u>DDOP-5.1.2/A.</u> 179 761 312
	<u>DDOP-5.1.2/B-09.</u> 11	<u>DDOP-5.1.2/B-09.</u> 5 164 118 595	<u>DDOP-5.1.2/B-09.</u> 6	<u>DDOP-5.1.2/B-09.</u> 2 852 447 278	<u>DDOP-5.1.2/B-09.</u> 0
Közösségi közlekedés infrastrukturális fejlesztése (ÉMOP 5.1.2.-09.)	8	2 214 402 637	5	1 527 764 919	202 276 097

Közösségi közlekedés fejlesztése (KMOP 2.3.1.)	59	19 196 616 867	29	9 403 189 318	1 038 565 912
Közösségi közlekedés infrastrukturális fejlesztése (ÉAOP 3.1.4.)	<u>ÉAOP-3.1.4/A-09.</u> 15	<u>ÉAOP-3.1.4/A-09.</u> 4 972 118 799	<u>ÉAOP-3.1.4/A-09.</u> 8	<u>ÉAOP-3.1.4/A-09.</u> 2 950 455 757	<u>ÉAOP-3.1.4/A-09.</u> 8 207 728
	<u>ÉAOP-3.1.4/B.</u> 23	<u>ÉAOP-3.1.4/B.</u> 2 612 070 349	<u>ÉAOP-3.1.4/B.</u> 15	<u>ÉAOP-3.1.4/B.</u> 1 985 995 807	<u>ÉAOP-3.1.4/B.</u> 1 506 314 425
	<u>ÉAOP-3.1.4/B-09.</u> 10	<u>ÉAOP-3.1.4/B-09.</u> 1 294 723 189	<u>ÉAOP-3.1.4/B-09.</u> 7	<u>ÉAOP-3.1.4/B-09.</u> 964 648 241	<u>ÉAOP-3.1.4/B-09.</u> 1 655 512
Közösségi közlekedés fejlesztése (DAOP 3.2.1.)	46	4 934 192 035	24	3 615 112 224	2 812 595 214
Térségi közlekedési kapcsolatok fejlesztése (NyDOP 4.3.1.)	80	12 644 773 837	40	6 995 927 322	4 788 774 535
Városi és elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése (KözOP 5.5.)	41	104 957 293 000	17	63 664 995 123	300 000 000

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A közösségi közlekedés fejlesztésével közvetlenül érintett utas szám (fő)	n.a.
Közösségi közlekedést igénybevevők száma (növekedés, vagy szinten tartás)	n.a.
Támogatásból felújított /épített autóbusz pályaudvar-ok száma (db)	n.a.
Támogatásból létrehozott utasinformációs/forgalomirányítási rendszerek száma (db)	n.a.
Létrehozott P+R parkolók száma (db)	n.a.
Létrehozott B+R parkolók száma (db)	n.a.
A P+R parkolókat igénybe vevők száma (%)	n.a.
A Dunai közösségi közlekedést igénybe vevők számának növekedése (%)	n.a.

3. A közúti elérhetőség javítása.

Forrás

Közúti elérhetőség javítása (ÉMOP 5.1.1.)
Közúti elérhetőség javítása (KMOP 2.1.1.)
Az ország és a régióközpontok nemzetközi közúti elérhetőségének javítása (KözOP 1.5.)
Térségi elérhetőség javítása (KözOP 3.5.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Közúti elérhetőség javítása (ÉMOP 5.1.1.)	22	16 263 026 123	15	11 072 611 123	10 802 132 853
Közúti elérhetőség javítása (KMOP 2.1.1.)	<u>KMOP-2.1.1/A.</u> 24	<u>KMOP-2.1.1/A.</u> 34 120 265 959	<u>KMOP-2.1.1/A.</u> 20	<u>KMOP-2.1.1/A.</u> 30 579 225 378	<u>KMOP-2.1.1/A.</u> 17 182 899 541
	<u>KMOP-2.1.1/B.</u> 70	<u>KMOP-2.1.1/B.</u> 12 661 540 833	<u>KMOP-2.1.1/B.</u> 12	<u>KMOP-2.1.1/B.</u> 3 612 125 863	<u>KMOP-2.1.1/B.</u> 3 450 299 700

Az ország és a régióközpontok nemzetközi közúti elérhetőségének javítása (KözOP 1.5.)	17	213 439 764 000	9	151 502 189 658	7 206 544 104
Térségi elérhetőség javítása (KözOP 3.5.)	104	744 278 297 961	80	42 303 452 769	756 400 865

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Régióközpontok eléréséhez szükséges max. idő (min)	n.a.
Gyorsforgalmi út eléréséhez szükséges átlagos idő (min)	n.a.

4. Parkolók és csomópontok fejlesztése.

Forrás Közösségi közlekedés fejlesztése (KMOP 2.3.1./C)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Közösségi közlekedés fejlesztése (KMOP 2.3.1./C)	<u>KMOP</u> <u>2.3.1/C.</u> 8	<u>KMOP</u> <u>2.3.1/C.</u> 1 553 066 986	<u>KMOP</u> <u>2.3.1/C.</u> 5	<u>KMOP</u> <u>2.3.1/C.</u> 1 142 852 609	<u>KMOP</u> <u>2.3.1/C.</u> 377 112 791
	<u>KMOP</u> <u>2.3.1/C-08.</u> 23	<u>KMOP</u> <u>2.3.1/C-08.</u> 1 845 408 023	<u>KMOP</u> <u>2.3.1/C-08.</u> 10	<u>KMOP</u> <u>2.3.1/C-08.</u> 898 434 609	<u>KMOP</u> <u>2.3.1/C-08.</u> 220 488 629

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
P+R parkolót igénybe vevők száma (db)	n.a.

5. A dunai közlekedés fejlesztése.

Forrás Közösségi közlekedés fejlesztése (KMOP 2.3.1./D)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Közösségi közlekedés fejlesztése (KMOP 2.3.1./D-09)	3	976 485 214	1	444 086 066	0

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A Dunai közösségi közlekedést igénybe vevők számának növekedése (%)	n.a.

III. A NÉS-ben meghatározott közlekedés területén kitűzött célok elérésének elősegítése érdekében:

1. ECODRIVING program képzési feltételeinek megteremtése.

Forrás szabályozás kidolgozását célzó intézkedés, támogatás kifizetéséhez szükséges forrást nem igényel

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A képzési feltételek elkészülte.	A hazai képzési feltételek hazai képzési rendszerbe építése, az EU törekvéseknek megfelelő kidolgozása az NKH Képzési és Vizsgáztatási Főosztállyal együttműködésben, NFM támogatással megkezdődött.

2. A jelenlegi személygépkocsi gépjárműadóztatási rendszer (vagyon típusú adóztatás) CO₂ alapú rendszerré történő esetleges átalakítása esetén bekövetkező hatások vizsgálata.

Forrás szabályozás kidolgozását célzó intézkedés, támogatás kifizetéséhez szükséges forrást nem igényel

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Vizsgálati jelentés megléte	Több előkészítő munka is készült a témában, a konkrét vizsgálat előkészítése folyamatban van, vizsgálati jelentés ezt követően, a javaslatok alapján készül el. Az EU Közlekedéspolitikai Fehér Könyve 39. intézkedése alapján az Európai Bizottság 2016-ig végzi el a személygépkocsi gépjárműadóztatási rendszer CO ₂ alapú rendszerré történő átalakításának hatásvizsgálatát.

I/3. Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás

I. A NÉS-ben meghatározott mezőgazdasági termelés modernizációja és a természetkímélő gazdálkodás megvalósítása érdekében:

1. A mezőgazdasági termelés modernizációja, és az állattenyésztés hatékonyságának és versenyképességének fejlesztése az energiatakarékos technológiák a megújuló energiaforrások alkalmazásának elterjesztésével.

Forrás A mezőgazdasági üzemek korszerűsítése (ÚMVP 121.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
A mezőgazdasági üzemek korszerűsítése (ÚMVP 121.)	2009: 5 416	2009: 48 116 729 413	2009: 5 705	2009: 58 605 321 546	2009: 32 592 930 114
	2010: 499	2010: 30 636 926 428	2010: 147	2010: 13 923 926 929	2010: 55 427 051 792

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott gazdaságok száma (db)	2009: 3 749 2010: 0

2. Korszerű, a mezőgazdasági termékeket feldolgozó technológiák és bio-üzemanyag üzemek létesítésének támogatása.

Forrás A mezőgazdasági termékek értéknövelése (ÚMVP 123.)
A mezőgazdasági üzemek korszerűsítése (ÚMVP 121.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
A mezőgazdasági termékek értéknövelése (ÚMVP 123.)	2009: 26	2009: 6 122 173 672	2009: 102	2009: 12 162 663 786	2009: 10 888 239 140
	2010: 0	2010: 0	2010: 186	2010: 41 981 525 914	2010: 10 223 260 001
A mezőgazdasági üzemek korszerűsítése (ÚMVP 121.)	2009: 5 416	2009: 48 116 729 413	2009: 5 705	2009: 58 605 321 546	2009: 32 592 930 114
	2010: 499	2010: 30 636 926 428	2010: 147	2010: 13 923 926 929	2010: 55 427 051 792

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott vállalatok száma (db)	2009: 31 2010: 114
Támogatott gazdaságok száma (db)	2009: 3 749 2010: 0

II. A NÉS-ben meghatározott erdőállomány és az erdők természetességének növelése érdekében:

1. Az ország erdővel borított területének növelése. A mezőgazdasági területek alternatív hasznosításának lehetővé tételével a mezőgazdaság újrastrukturálásának a támogatása. (Nemzeti Erdőtelepítési Program)

Forrás A mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 221.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
A mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 221.)	2009: 0	2009: 3.936.650.498	2009: 1236	2009: 9 905 030 562	2009: 1 867 956 409
	2010: 611	2010: 3 116 538 335	2010: 599	2010: 4 559 739 789	2010: 3 626 334 875

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Kedvezményezettek száma (db)	2009: 847 2010: 483

2. Az ország erdővel fedettségének növelése, az erdők természet- és környezetvédelmi, szociális, közjóléti és gazdasági szerepének fokozása, a foglalkoztatottság javítása a vidéki területeken és nagy biodiverzitású természetes erdők kialakítása a termőhelynek megfelelő őshonos fafajok arányának jelentős növelésével. (Nemzeti Erdőtelepítési Program)

Forrás

Nem mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 223.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Nem mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 223.)	A nem mezőgazdasági földterületek első erdősítése (ÚMVP 223.) támogatás nem indult el a tervezési időszakban és forrás hiányában nem is várható elindulása.				

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Kedvezményezettek száma (db)	n.a.

3. Az erdőfelújítások és tisztán nemzeti forrásból megkezdett erdőtelepítések támogatásának végrehajtása. (Nemzeti Erdőprogram)

Forrás

Minden nemzeti és uniós erdészeti támogatási jogcím²⁸

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Nemzeti erdőfelújítás és erdőtelepítés	2009: 3 038	2009: 1 383 873 105	n.a.	2009: 1 236 380 190	n.a.
	2010: 1 997	2010: 1 005 282 388		2010: 864 906 580	

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Erdőterület (ha)	2009: 8 894 2010: 9 049

²⁸ Az erdőfelújítások uniós forrásból nem kerültek támogatásra.

III. A NÉS-ben meghatározott erdészeti rendszerek fejlesztése, a nem védelmi rendeltetésű erdőkben a fenntartható erdőgazdálkodás, és valamennyi erdőben a fenntartható védelmi, közjóléti szolgáltatás biztosítása érdekében:

1. Az erdészeti célra használt géppark fejlesztése és korszerűsítése, valamint a fiatal erdőállományok gazdasági értékének növelése állománynövelési munkák elvégzésével.

Forrás Az erdők gazdasági értékének növelése (ÚMVP 122.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Az erdők gazdasági értékének növelése (ÚMVP 122.)	2009: 333	2009: 0	2009: 140	2009: 4 600 000 000	2009: 0
	2010: 194	2010: 1 709 792 562	2010: 110	2010: 1 691 620 180	2010: 1 430 194 606

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott erdőgazdaságok száma (db)	2009: 140 2010: 110

2. Az erdők természetességének javítása, biológiai sokféleségének növelése, több szintes állományszerkezet kialakítása, valamint erdei közjóléti létesítmények kialakítása.

Forrás Erdőterületeket érintő, nem termelő beruházások (ÚMVP 227.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Erdőterületeket érintő, nem termelő beruházások (ÚMVP 227.)	2009: 85	2009: 1 100 000 000	2009: 42	2009: n.a.	2009: 0
	2010: 83	2010: 134 061 114	2010: 35	2010: 228 000 000	2010: 85 717 880

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Erdőgazdaságok által benyújtott támogatott kérelmek száma (db)	2009: 42 2010: 35

3. Természetközeli erdőgazdálkodási módszerek alkalmazásával az erdők jó környezeti állapotának fenntartása és javítása.

Forrás Erdő-környezetvédelmi kifizetések (ÚMVP 225.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Erdő-környezetvédelmi kifizetések (ÚMVP 225.)	2009: 296	2009: 2 500 000 000	2009: 201	2009: 0	2009: 0
	2010: 220	2010: 514 740 044	2010: 174	2010: 1 607 173 951	2010: 226 500 000

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott erdőgazdaságok száma (db)	2009: n.a. 2010: 174
Támogatott erdő terület (ha)	2009: 7753,6 2010: 6389,27

4. Az erdészeti potenciál helyreállítása és megelőző intézkedések bevezetése az abiotikus károk megelőzése és megakadályozása, az erdőgazdálkodással kapcsolatos kockázatok csökkentése, az erdők ökológiai és jóléti funkcióit veszélyeztető károk megelőzése és megakadályozása érdekében.

Forrás Az erdészeti potenciál helyreállítása és megelőző intézkedések bevezetése (ÚMVP 226.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Az erdészeti potenciál helyreállítása és megelőző intézkedések bevezetése (ÚMVP 226.)	2009: 39 2010: 174	2009: 114 674 991 2010: 150 000 000	2009: 25 2010: 36	2009: 56 900 000 2010: 101 875 867	2009: 0 2010: 166 197 972

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott tevékenységek száma (db)	2009: 82 2010: 36

I/4. Hulladék és szennyvíz**I. A NÉS-ben meghatározott települési szilárd hulladék kezelése érdekében:**
1. Hulladék begyűjtési és hulladékkezelési kapacitások létesítése a prioritási sorrend (újrahasználat, újrahasznosítás, lerakás, égetés) figyelembevételével.

Forrás Települési szilárd hulladékgazdálkodási rendszerek (KEOP 1.1.1.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Települési szilárd hulladékgazdálkodási rendszerek (KEOP 1.1.1.)	17	52 800 730 478	6	26 717 493 150	6 034 943 564

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Anyagában hasznosított hulladék mennyisége (kg/fő/év)	n.a.
Energetikailag hasznosított nagy fűtőértékű frakció (kg/fő/év)	n.a.
Energetikailag hasznosított vegyesen gyűjtött kg/fő/év)	n.a.
Lerakott (kg/fő/év)	n.a.

2. Települési szilárd hulladéklerakók rekultivációja.	
Forrás	A települési szilárd hulladéklerakókat érintő térségi szintű rekultivációs programok elvégzése (KEOP 2.3.0.) Települési szilárd hulladéklerakók kármentesítése KEOP 2.4.0/B) Helyi és kistérségi szintű rekultivációs programok elvégzése (NyDOP 4.1.1/C) Települési szilárd hulladéklerakók, döngkutak, földmedrű települési folyékony hulladék fogadóhelyek rekultivációja (KDOP 4.1.1/B) Települési szilárd és folyékony hulladéklerakók rekultivációja (ÉAOP 5.1.2/C1) Települési hulladéklerakók (DAOP 5.2.1/E) Települési hulladéklerakók rekultivációja (KMOP 3.3.2.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
A települési szilárd hulladéklerakókat érintő térségi szintű rekultivációs programok elvégzése (KEOP 2.3.0.)	52	104 604 708 378	22	61 008 514 239	4 331 689 220
Települési szilárd hulladéklerakók kármentesítése (KEOP 2.4.0/B)	0	0	0	0	0
Helyi és kistérségi szintű rekultivációs programok elvégzése (NyDOP 4.1.1/C)	5	640 719 581	4	355 312 147	23 341 815
Települési szilárd hulladéklerakók, döngkutak, földmedrű települési folyékony hulladék fogadóhelyek rekultivációja (KDOP 4.1.1/B)	3	91 395 251	3	86 712 376	13 476 741
Települési szilárd és folyékony hulladéklerakók rekultivációja (ÉAOP 5.1.2/C1)	<u>ÉAOP-5.1.2/C.</u> 5	<u>ÉAOP-5.1.2/C.</u> 0	<u>ÉAOP-5.1.2/C.</u> 4	<u>ÉAOP-5.1.2/C.</u> 0	<u>ÉAOP-5.1.2/C.</u> 0
	<u>ÉAOP-5.1.2/C-09.</u> 7	<u>ÉAOP-5.1.2/C-09.</u> 928 183 482	<u>ÉAOP-5.1.2/C-09.</u> 5	<u>ÉAOP-5.1.2/C-09.</u> 685 374 651	<u>ÉAOP-5.1.2/C-09.</u> 5 737 500
	<u>ÉAOP-5.1.2/C-2f.</u> 4	<u>ÉAOP-5.1.2/C-2f.</u> 282 357 614	<u>ÉAOP-5.1.2/C-2f.</u> 4	<u>ÉAOP-5.1.2/C-2f.</u> 279 394 009	<u>ÉAOP-5.1.2/C-2f.</u> 94 671 258
Települési hulladéklerakók (DAOP 5.2.1/E-09)	6	407 348 974	4	333 267 500	2 691 281
Települési hulladéklerakók rekultivációja (KMOP 3.3.2.)	<u>KMOP-3.3.2.</u> 3	<u>KMOP-3.3.2.</u> 269 930 000	<u>KMOP-3.3.2.</u> 2	<u>KMOP-3.3.2.</u> 185 640 400	<u>KMOP-3.3.2.</u> 179 745 683
	<u>KMOP-3.3.2-09.</u> 12	<u>KMOP-3.3.2-09.</u> 861 842 641	<u>KMOP-3.3.2-09.</u> 10	<u>KMOP-3.3.2-09.</u> 712 987 836	<u>KMOP-3.3.2-09.</u> 34 861 890

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Rekultivált hulladéklerakók száma (db)	n.a.
Kármentesítés alá bevont rekultivált települési szilárd hulladéklerakók száma (db)	n.a.

II. A NÉS-ben meghatározott szennyvíz-kezelési cél elérése érdekében:

1. Szennyvíz elvezetése és tisztítása szennyvíztisztító telep létesítésével, bővítésével, korszerűsítésével, csatornahálózat építésével, bővítésével, szennyvíziszap kezelő létesítmények építésével, egyedi szennyvíz elhelyezéssel.

Forrás

Szennyvíz-elvezetés és tisztítás (KEOP 1.2.0.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Szennyvíz-elvezetés és tisztítás (KEOP 1.2.0.)	222	360 662 228 776	61	179 734 160 842	7 997 335 667

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A KEOP műveletek eredményeként a szennyvízcsatornával ellátott lakások arányának növekedése (%)	n.a.
A KEOP műveletek eredményeként a közcsatornán elvezetett szennyvíz legalább biológiailag tisztított hányada (%)	n.a.
A támogatott projektek keretében EU-s kritériumoknak megfelelő szennyvízkezeléssel ellátott lakosok száma (fő)	n.a.

2. Kistelepülések (2000 LE alatti) szennyvízkezelésének fejlesztése.

Forrás

Szennyvízelvezetés és -kezelés fejlesztése (KDOP 4.1.1/A)
 Kistelepülések szennyvízkezelése (NyDOP 4.1.1/A)
 A kistelepülések szennyvízkezelésének fejlesztése (az LHH-33 kistérségekben is) (DDOP 5.1.4.)
 2000 LE alatti települések szennyvízkezelése (ÉAOP 5.1.2/B)
 2000 LE alatti települések szennyvízkezelése (KMOP 3.3.1/A)
 2000 LE alatti települések szennyvízkezelése LHH kistérségekben (ÉMOP 3.2.1/A)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Szennyvízelvezetés és -kezelés fejlesztése (KDOP 4.1.1/A)	<u>KDOP-4.1.1/A.</u> 20	<u>KDOP-4.1.1/A.</u> 0	<u>KDOP-4.1.1/A.</u> 5	<u>KDOP-4.1.1/A.</u> 0	<u>KDOP-4.1.1/A.</u> 0
	<u>KDOP-4.1.1/A-09.</u> 13	<u>KDOP-4.1.1/A-09.</u> 3 409 181 224	<u>KDOP-4.1.1/A-09.</u> 4	<u>KDOP-4.1.1/A-09.</u> 1 116 731 367	<u>KDOP-4.1.1/A-09.</u> 101 924 960
	<u>KDOP-</u>	<u>KDOP-</u>	<u>KDOP-</u>	<u>KDOP-</u>	<u>KDOP-</u>

	<u>4.1.1/A-10.</u> 12 <u>KDOP-</u> <u>4.1.1/A-2f.</u> 5	<u>4.1.1/A-10.</u> 2 861 433 618 <u>KDOP-</u> <u>4.1.1/A-2f.</u> 1 325 339 543	<u>4.1.1/A-10.</u> 8 <u>KDOP-</u> <u>4.1.1/A-2f.</u> 4	<u>4.1.1/A-10.</u> 1 793 548 704 <u>KDOP-</u> <u>4.1.1/A-2f.</u> 1 325 339 543	<u>4.1.1/A-10.</u> 0 <u>KDOP-</u> <u>4.1.1/A-2f.</u> 187 867 963
Kistelepülések szennyvízkezelése (NyDOP 4.1.1/A)	43	9 946 892 207	12	3 522 935 485	342 059 320
A kistelepülések szennyvízkezelésének fejlesztése (az LHH-33 kistérségekben is) (DDOP 5.1.4.)	42	12 329 577 637	9	3 435 160 852	3 001 615 351
2000 LE alatti települések szennyvízkezelése (ÉAOP 5.1.2/B)	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B.</u> 15	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B.</u> 0	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B.</u> 8	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B.</u> 0	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B.</u> 0
	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B-09.</u> 13	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B-09.</u> 3 256 199 701	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B-09.</u> 6	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B-09.</u> 1 633 855 654	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B-09.</u> 133 518 030
	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B-2f.</u> 8	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B-2f.</u> 2 271 542 581	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B-2f.</u> 8	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B-2f.</u> 2 223 323 161	<u>ÉAOP-</u> <u>5.1.2/B-2f.</u> 785 380 334
2000 LE alatti települések szennyvízkezelése (KMOP 3.3.1./A)	<u>KMOP-</u> <u>3.3.1/A-09.</u> 6	<u>KMOP-</u> <u>3.3.1/A-09.</u> 1 924 029 077	<u>KMOP-</u> <u>3.3.1/A-09.</u> 2	<u>KMOP-</u> <u>3.3.1/A-09.</u> 781 739 353	<u>KMOP-</u> <u>3.3.1/A-09.</u> 275 363 075
	<u>KMOP-</u> <u>3.3.1/A-10.</u> 1	<u>KMOP-</u> <u>3.3.1/A-10.</u> 400 000 000	<u>KMOP-</u> <u>3.3.1/A-10.</u> 1	<u>KMOP-</u> <u>3.3.1/A-10.</u> 400 000 000	<u>KMOP-</u> <u>3.3.1/A-10.</u> 5 100 355
2000 LE alatti települések szennyvízkezelése LHH kistérségekben (ÉMOP 3.2.1/A)	<u>ÉMOP-</u> <u>3.2.1/A.</u> 26	<u>ÉMOP-</u> <u>3.2.1/A.</u> 7 127 795 126	<u>ÉMOP-</u> <u>3.2.1/A.</u> 3 db	<u>ÉMOP-</u> <u>3.2.1/A.</u> 954 000 000	<u>ÉMOP-</u> <u>3.2.1/A.</u> 653 136 099
	<u>ÉMOP-</u> <u>3.2.1/A-.</u> 25	<u>ÉMOP-</u> <u>3.2.1/A-09.</u> 3 617 032 746	<u>ÉMOP-</u> <u>3.2.1/A-09.</u> 13	<u>ÉMOP-</u> <u>3.2.1/A-09.</u> 2 508 876 245	<u>ÉMOP-</u> <u>3.2.1/A-09.</u> 136 160 019

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Közüemi szennyvízcsatornára kötött háztartások száma (db)	n.a.
Létrehozott természet-közel szennyvíztisztító telepek száma (db)	n.a.
Létrehozott hagyományos technológián (eleveniszapos, biofilmes) alapuló szennyvíztisztító telepek száma (db)	n.a.
Egyedi szennyvízkezelő berendezések száma (db)	n.a.
Szennyvízberuházások száma (db)	n.a.
Megvalósított szennyvízkezelési rendszer (db)	n.a.
Kiépített szennyvízcsatorna-hálózat hossza (m)	n.a.

3. Helyi és térségi folyékony hulladéklerakók rekultivációja	
Forrás	Települési szilárd és folyékony hulladéklerakók rekultivációja (ÉAOP 5.1.2/C1) Települési szilárd hulladéklerakók, dögművek, földmedrű települési folyékony hulladék fogadóhelyek rekultivációja (KDOP 4.1.1/B) Helyi és kistérségi rekultivációs programok elvégzése (NyDOP 4.1.1/C)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Települési szilárd és folyékony hulladéklerakók rekultivációja (ÉAOP 5.1.2/C1)	<u>ÉAOP-5.1.2/C.</u> 5	<u>ÉAOP-5.1.2/C.</u> 0	<u>ÉAOP-5.1.2/C.</u> 4	<u>ÉAOP-5.1.2/C.</u> 0	<u>ÉAOP-5.1.2/C.</u> 0
	<u>ÉAOP-5.1.2/C-09.</u> 7	<u>ÉAOP-5.1.2/C-09.</u> 928 183 482	<u>ÉAOP-5.1.2/C-09.</u> 5	<u>ÉAOP-5.1.2/C-09.</u> 685 374 651	<u>ÉAOP-5.1.2/C-09.</u> 5 737 500
	<u>ÉAOP-5.1.2/C-2f.</u> 4	<u>ÉAOP-5.1.2/C-2f.</u> 282 357 614	<u>ÉAOP-5.1.2/C-2f.</u> 4	<u>ÉAOP-5.1.2/C-2f.</u> 279 394 009	<u>ÉAOP-5.1.2/C-2f.</u> 94 671 258
Települési szilárd hulladéklerakók, dögművek, földmedrű települési folyékony hulladék fogadóhelyek rekultivációja (KDOP 4.1.1/B)	3	91 395 251	3	86 712 376	13 476 741
Helyi és kistérségi szintű rekultivációs programok elvégzése (NyDOP 4.1.1/C)	5	640 719 581	4	355 312 147	23 341 815

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Rekultivált hulladéklerakók száma (folyékony hulladék fogadó helyek) (db)	n.a.

III. A NÉS-ben meghatározott állati hulladéktemetők, dögművek kezelése érdekében:

1. Állati hulladéktemetők, dögművek rekultivációja	
Forrás	Állati hulladéktemetők, dögművek rekultivációja (ÉAOP 5.1.2/C2) Települési szilárd hulladéklerakók, dögművek, földmedrű települési folyékony hulladék fogadóhelyek rekultivációja (KDOP 4.1.1/B) Helyi és kistérségi rekultivációs programok elvégzése (NyDOP 4.1.1/C)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Állati hulladéktemetők, döggutak rekultivációja (ÉAOP 5.1.2/C2)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Települési szilárd hulladéklerakók, döggutak, földmedrű települési folyékony hulladék fogadóhelyek rekultivációja (KDOP 4.1.1/B)	3	91 395 251	3	86 712 376	13 476 741
Helyi és kistérségi szintű rekultivációs programok elvégzése (NyDOP 4.1.1/C)	5	640 719 581	4	355 312 147	23 341 815

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Rekultivált hulladéklerakók száma (állati hulladéktemetők, döggutak) (db)	n.a.

IV. A NÉP-ben meghatározott hulladék és szennyvíz célok elérésének elősegítése érdekében:**1. A környezet terhelésének csökkenéséhez, megszüntetéséhez hozzájáruló technológiák bevezetésének támogatása.**

Forrás Környezetközpontú technológiafejlesztés (GOP 2.1.4.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Környezetközpontú technológiafejlesztés (GOP 2.1.4.)	156	22 436 796 301	67	6 363 799 095	400 700 520

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Egységnyi outputhoz felhasznált energia-megtakarítás értéke (E Ft)	11,492
Fajlagos energiafelhasználás csökkentése (kWh/t)	n.a.
Üvegházhatású gáz-kibocsátás csökkenés (kt/év)	293,75
Fajlagos vízfelhasználás csökkentése (m ³ /egység)	0,08
A korszerűsített technológiával keletkezett hulladék mennyiségének csökkentése (l)	22,52
Légszennyező anyagok kibocsátásának csökkentése (t/év)	n.a.

II. Alkalmazkodás

II/1. Természetes élővilág, természet- és tájvédelem

I. A NÉS-ben meghatározott helyben történő adaptáció elősegítése, a meglévő biológiai sokféleség megőrzése céljának érdekében:

1. A védett gyűjteményes növény- és történeti kertek megőrzésének és helyreállításának, valamint a veszélyeztetett növényfajok ex situ megőrzésének támogatása.²⁹

Forrás Gyűjteményes növénykertek, védett történeti kertek megőrzése és helyreállítása (KEOP 3.1.3)
Gyűjteményes növénykertek és védett történeti kertek fejlesztése, megőrzése (KMOP 3.2.1./B)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Gyűjteményes növénykertek, védett történeti kertek megőrzése és helyreállítása (KEOP 3.1.3)	<u>KEOP-3.1.3/2F/09.</u> 14	<u>KEOP-3.1.3/2F/09.</u> 2 069 081 244	<u>KEOP-3.1.3/2F/09.</u> 10	<u>KEOP-3.1.3/2F/09.</u> 1 529 107 563	<u>KEOP-3.1.3/2F/09.</u> 494 980 670
	<u>KEOP-3.1.3/2F/09-11.</u> 1	<u>KEOP-3.1.3/2F/09-11.</u> 138 972 351	<u>KEOP-3.1.3/2F/09-11.</u> 0	<u>KEOP-3.1.3/2F/09-11.</u> 0	<u>KEOP-3.1.3/2F/09-11.</u> 0
Gyűjteményes növénykertek és védett történeti kertek fejlesztése, megőrzése (KMOP 3.2.1./B)	0	0	0	0t	0t

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Élőhely helyreállításával, fejlesztésével érintett területek nagysága (ha) (KEOP 3.1.3)	0,93

2. Élőhely-megőrző mező- és erdőgazdálkodás infrastrukturális fejlesztése.³⁰

Forrás Élőhely-megőrző mező- és erdő-gazdálkodás infrastrukturális fejlesztése (KEOP 3.2.1) (a konstrukció címe időközben megváltozott, az új cím: „Élőhely-kezeléshez kapcsolódó infrastruktúra-fejlesztés /KEOP-3.2.0/09-11/)
Élőhely-megőrző mező- és erdő-gazdálkodás infrastrukturális alapjainak megteremtése (KMOP 3.2.2)

²⁹ A fejlesztések nagy része ennél a konstrukciónál nem feltétlenül az adaptáció miatt történik. A beavatkozást legtöbbször az elmúlt évek, évtizedek során elmaradt karbantartási munkák, vagy a kertek (pl. történeti kertek) államosítást követő nem megfelelő hasznosítása, fejlesztése következtében kialakult leromlott állapotok indokolják. A pályázati konstrukció és a NÉS-ben megfogalmazott célok találkozása: „a biológiai (táji, faji, genetikai stb.) sokféleség megőrzése, illetve regenerációja” (NÉS 2008-2025, 4.2.1. fejezet).

³⁰ A közvetlen kapcsolat a NÉS célkitűzés és a konstrukció között nem teljesen nyilvánvaló. A konstrukció alatt a fejlesztések alapvető célja a természetvédelmi kezelés megalapozása, amely a klímaváltozás hatásai mellett egy sor egyéb tényező miatt is indokolt. A pályázati konstrukció és a NÉS-ben megfogalmazott célok találkozása: „a helyben történő adaptáció elősegítése, a meglévő biológiai sokféleség megőrzése, gazdagítása, természetességének fenntartása és javítása” (NÉS 2008-2025, 4.2.1. fejezet).

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Élőhely-kezeléshez kapcsolódó infrastruktúra-fejlesztés (KEOP-3.2.0/09-11)	0	0	0	0	0
Élőhely-megőrző mező-és erdő-gazdálkodás infrastrukturális alapjainak megteremtése (KMOP 3.2.2)	A konstrukció nem került meghirdetésre.				

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A természetközeli erdő- és mezőgazdálkodás feltételeit kielégítő területek nagysága (ha) (az indikátor megnevezése megváltozott: Infrastrukturális fejlesztéssel érintett élőhelyek nagysága)	n.a.

3. A klímaváltozás következtében terjedő inváziós fajok visszaszorítása.³¹

Forrás	Élőhelyvédelem, -helyreállítás, vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése (KEOP 3.1.2.) Gyűjteményes növénykertek és védett történeti kertek megőrzése és helyreállítása (KEOP 3.1.3.)
---------------	--

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Élőhelyvédelem, -helyreállítás, vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése (KEOP 3.1.2.)	48	11 141 393 343	35	9 423 980 927	1 103 291 867
Gyűjteményes növénykertek, védett történeti kertek megőrzése és helyreállítása (KEOP 3.1.3)	<u>KEOP-3.1.3/2F/09.</u> 14 <u>KEOP-3.1.3/2F/09-11.</u> 1	<u>KEOP-3.1.3/2F/09.</u> 2 069 081 244 <u>KEOP-3.1.3/2F/09-11.</u> 138 972 351	<u>KEOP-3.1.3/2F/09.</u> 10 <u>KEOP-3.1.3/2F/09-11.</u> 0	<u>KEOP-3.1.3/2F/09.</u> 1 529 107 563 <u>KEOP-3.1.3/2F/09-11.</u> 0	<u>KEOP-3.1.3/2F/09.</u> 49 980 670 <u>KEOP-3.1.3/2F/09-11.</u> 0

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Élőhely helyreállításával, fejlesztésével érintett területek nagysága (ha) (KEOP 3.1.2)	428
Élőhely helyreállításával, fejlesztésével érintett területek nagysága (ha) (KEOP 3.1.3)	0,93

³¹ A bemutatott adatok olyan projekteket érintenek, amelyek más elemek mellett inváziós fajok irtását is tartalmazzák (nem kizárólag arra irányulnak). Az érintett inváziós fajok nem feltétlenül a megváltozott klíma miatt jelennek meg, vagy kezdenek el ellenőrizhetetlenül terjedni.

4. Vizes élőhelyek rekonstrukciója.	
Forrás	Élőhelyvédelem, -helyreállítás, vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése (KEOP 3.1.2.)) Gyűjteményes növénykertek, védett történeti kertek megőrzése és helyreállítása (KEOP 3.1.3)) Élőhelyek és élettelen természeti értékek megőrzését, helyreállítását szolgáló beruházások (KMOP 3.2.1./A) Gyűjteményes növénykertek és védett történeti kertek fejlesztése, megőrzése (KMOP 3.2.1./B)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Élőhelyvédelem, -helyreállítás, vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése (KEOP 3.1.2.)	48	11 141 393 343	35	9 423 980 927	1 103 291 867
Gyűjteményes növénykertek, védett történeti kertek megőrzése és helyreállítása (KEOP 3.1.3)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Élőhelyek és élettelen természeti értékek megőrzését, helyreállítását szolgáló beruházások (KMOP 3.2.1./A)	<u>KMOP-3.2.1/A.</u> 9	<u>KMOP-3.2.1/A.</u> 2 400 794 855	<u>KMOP-3.2.1/A.</u> 6	<u>KMOP-3.2.1/A.</u> 1 103 447 295	<u>KMOP-3.2.1/A.</u> 983 319 364
	<u>KMOP-3.2.1/A-09.</u> 10	<u>KMOP-3.2.1/A-09.</u> 2 991 559 949	<u>KMOP-3.2.1/A-09.</u> 7	<u>KMOP-3.2.1/A-09.</u> 2 181 613 659	<u>KMOP-3.2.1/A-09.</u> 657 947 792
Gyűjteményes növénykertek és védett történeti kertek fejlesztése, megőrzése (KMOP 3.2.1./B)	<u>KMOP-3.2.1/B.</u> 8	<u>KMOP-3.2.1/B.</u> 788 560 020	<u>KMOP-3.2.1/B.</u> 3	<u>KMOP-3.2.1/B.</u> 1 103 447 295	<u>KMOP-3.2.1/B.</u> 769 469 682
	<u>KMOP-3.2.1/B-09.</u> 11	<u>KMOP-3.2.1/B-09.</u> 2 933 033 291	<u>KMOP-3.2.1/B-09.</u> 7	<u>KMOP-3.2.1/B-09.</u> 1 576 405 593	<u>KMOP-3.2.1/B-09.</u> 578 253 396

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Élőhely helyreállításával, fejlesztésével érintett területek nagysága (ha) (KEOP 3.1.2)	428
Élőhely helyreállításával, fejlesztésével érintett területek nagysága (ha) (KEOP 3.1.3)	0,93

5. Ex lege szikes tavak, ex lege lápok helyreállítása a Wetlands International, valamint a Ramsari Egyezmény ajánlásai alapján.

Forrás Élőhelyvédelem, -helyreállítás, vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése (KEOP 3.1.2.)³²

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Élőhelyvédelem, -helyreállítás, vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése (KEOP 3.1.2.)	48	11 141 393 343	35	9 423 980 927	1 103 291 867

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Élőhely helyreállításával, fejlesztésével érintett területek nagysága (ha) (KEOP 3.1.2)	428

6. Az élőhelyeket és élettelen természeti értékeket károsító eróziós folyamatok felgyorsulásának megakadályozása.

Forrás Élőhelyvédelem, -helyreállítás, élettelen természeti értékek megőrzése, vonalas létesítmények természet-károsító hatásának mérséklése (KEOP 3.1.2.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Élőhelyvédelem, -helyreállítás, vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése (KEOP 3.1.2.)	48	11 141 393 343	35	9 423 980 927	1 103 291 867

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Élőhely helyreállításával, fejlesztésével érintett területek nagysága (ha) (KEOP 3.1.2)	428

II. A NÉS-ben meghatározott természeti területeket körülvevő táj átjárhatóságának fokozása a fajok vándorlásának elősegítése érdekében:

1. A tájstruktúra megőrzése, vizsgálata, kialakítása a Natura 2000 területek között az élőhelyvédelmi irányelv 10. cikkelyében foglaltak teljesítése érdekében.

Forrás Élőhelyvédelem, -helyreállítás, vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése (KEOP 3.1.2.)

³² A KEOP 3.1.2 pályázati konstrukció támogatja az 5-7. intézkedések megvalósulását

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Élőhelyvédelem, -helyreállítás, vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése (KEOP 3.1.2.)	48	11 141 393 343	35	9 423 980 927	1 103 291 867

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Élőhely helyreállításával, fejlesztésével érintett területek nagysága (ha) (KEOP 3.1.2)	428

2. A Natura 2000 fajok és élőhelyek megőrzésével kapcsolatos feladatok alapjainak lefektetésére vonatkozó tanulmányok készítése és a védett természeti értékekre való figyelemfelhívás tájékoztató kampányok keretében.

Forrás	Határon átnyúló környezeti kezdeményezések, biodiverzitás és természetvédelem (Svájci Alap 4. prioritási terület A és B. komponense)
---------------	--

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Határon átnyúló környezeti kezdeményezések, biodiverzitás és természetvédelem (Svájci Alap 4. prioritási terület A és B komponense)	Az első fordulóban a Svájci Alap 4. prioritási terület A+B komponensére 16 db pályázat érkezett be (ebből 12 db az A komponensre és 4 db a B komponensre), amelyből összesen 6 db (A és B komponens) pályázat jutott a második fordulóba.	Az A+B komponens 6 db projektje által igényelt összes támogatás: közel 8.000.000 CHF	A végleges projektjavaslat kidolgozására 2011. 09. 02-ig van lehetőség, így az eredmények 2012 elejére várhatóak.	n.a.	n.a.

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A kiválasztásra kerülő projektekben egyesével kerülnek majd meghatározásra az indikátorok.	A 4. prioritás kétfordulós, amiből még csak az első forduló zárult le.

A KvVM 2006/18/176.02.01 számú Átmeneti Támogatás projektje (www.naturaterv.hu) tárgyidőszakban (2009 december) lezárult, amelynek keretében 20 Natura 2000 terület fenntartási terve készült el.

II/2. Emberi egészség

I. A NÉS-ben meghatározott közegészségügy infrastruktúra-fejlesztés érdekében:

1. A kritikus helyiségek hőszabályozásának, és UV sugárzás elleni védelmének biztosítása a kórházak és szociális intézmények infrastruktúrájának fejlesztésével.

Forrás EÜM, fenntartók költségvetése

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
EÜM, fenntartók költségvetése	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Klimatizált helyiségek és fűtőhelyek száma, arányának változása	2009-ben megtörtént a kórházi ágyak légkondicionáltságának felmérése, amelyről jelentés készült. Klimatizált ágyak százalékos aránya a hazai kórházakban 2009-ben: 9,4% ³³

II. A NÉS-ben meghatározott emberi egészséggel kapcsolatos célok elérésének elősegítése érdekében:

1. Jogszabályi módosítás a beltéri és kültéri munkahelyeken a hőség és UV sugárzás szempontjából egészséget nem veszélyeztető munkafeltételek kialakítására.

Forrás szabályozás kidolgozását célzó intézkedés, támogatás kifizetéséhez szükséges forrást nem igényel)

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
jogszabályok száma	1 db: 22/2010. (V. 7.) EüM rendelet a munkavállalókat érő mesterséges optikai sugárzás expozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről. Megjelent: Magyar Közlöny 2010/70 (V. 7.). A rendelet jogharmonizációs célból került kiadásra, a munkavállalók fizikai tényezők hatásának való expozíciójára (mesterséges optikai sugárzás) vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményekről szóló 2006. április 5-i 2006/25/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

2. A klímaváltozás hatásai következtében várható egészségkárosodások megelőzésére irányuló tevékenység jogi szabályozása.

Forrás szabályozás kidolgozását célzó intézkedés, támogatás kifizetéséhez szükséges forrást nem igényel)

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
jogszabályok száma	n.a.

³³ Páldy A., Babvos J. (2009) *Jelentés az ÁNTSZ hőségriasztással kapcsolatos tevékenységéről*

3. Az Ivóvízminőség-javító Program ütemezett végrehajtása a minden állampolgár számára elérhető biztonságos és az egészség megőrzését elősegítő ivóvíz szolgáltatás megteremtése és megelőzése érdekében.

Forrás	Ivóvízminőség javítása (KEOP 1.3.0), Ivóvízellátás biztosításának javítása a vízbázis súlyos veszélyeztetése esetén (KEOP 1.3.0/B), Svájci Alap 3. prioritási terület
---------------	---

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás	Kifizetett összeg
Ivóvízminőség javítása (KEOP 1.3.0)	46	20 623 874 426 Ft	13	3 662 694 248 Ft	737 535 889 Ft
Ivóvízellátás biztosításának javítása a vízbázis súlyos veszélyeztetése esetén (KEOP 1.3.0/B)	KEOP-1.3.0/B/2F/09 1 KEOP-1.3.0/B/2F/09-11 1	KEOP-1.3.0/B/2F/09 2 391 555 161 Ft KEOP-1.3.0/B/2F/09-11 100 771 200 Ft	KEOP-1.3.0/B/2F/09 1 KEOP-1.3.0/B/2F/09-11 0	KEOP-1.3.0/B/2F/09 2 316 383 804 Ft KEOP-1.3.0/B/2F/09-11 0 Ft	KEOP-1.3.0/B/2F/09 0 Ft KEOP-1.3.0/B/2F/09-11 0 Ft
Svájci Alap 3. prioritási terület	32	213 035 438 CHF	6	35 737 750 CHF	n.a.

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A projekt eredményeként megfelelő minőségű ivóvízzel ellátott lakosok száma (fő)	n.a.

I/3. Vízgazdálkodás

I. A NÉS-ben meghatározott EU Víz Keretirányelv megvalósítása érdekében:

1. Magyarország Vízyűjtő-gazdálkodási Tervének elkészítése a Dunai Vízyűjtő-gazdálkodási tervvel összhangban, figyelemmel a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiára

Forrás	Vízgazdálkodási tervezés/A: Vízyűjtő-gazdálkodási tervek (KEOP 2.5.0/A.)
---------------	--

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Vízgazdálkodási tervezés/A: Vízyűjtő-gazdálkodási tervek (KEOP 2.5.0/A.)	3	5 000 000 000	1	2 501 769 550	2 501 725 902

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A vízyűjtő-gazdálkodási tervvel rendelkező részvízyűjtők (db)	n.a.

2. A magyar részvízgyűjtők (Duna, Tisza, Dráva, Balaton) vízgyűjtő-gazdálkodási tervének elkészítése, összhangban a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiával

Forrás Vízgazdálkodási tervezés/A: Vízgyűjtő-gazdálkodási tervek (KEOP 2.5.0./A)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Vízgazdálkodási tervezés/A: Vízgyűjtő-gazdálkodási tervek (KEOP 2.5.0./A.)	3	5 000 000 000	1	2 501 769 550	2 501 725 902

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A vízgyűjtő-gazdálkodási tervvel rendelkező részvízgyűjtők (db)	n.a.

3. A Víz Keret-irányelv szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási intézkedési programok részeként komplex vízvédelmi, vízminőség javító, szennyezés csökkentő beruházások támogatása.

Forrás Komplex vízvédelmi beruházások-felszíni víztestek (KEOP 2.2.1.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Komplex vízvédelmi beruházások-felszíni víztestek (KEOP-2.2.1/2F/09.)	7	62 836 452 836	3	33 949 189 380	250 912 582

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Kiemelten kezelt vízvédelmi beruházások hatása (%)	n.a.

4. Tisza folyómeder-kezelése

Forrás Természeti katasztrófák megelőzése és kezelése (Svájci Alap 2. prioritási terület)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (CHF)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (CHF)	Kifizetett összeg (CHF)
Természeti katasztrófák megelőzése és kezelése (Svájci Alap 2. prioritási terület) ³⁴	2011: 5	2011: 4 848 274	2011: A második körös pályázatok kidolgozása zajlik, a benyújtási határidő: 2012. január 16.	2011: n.a.	2011: n.a.

³⁴ A 2011-es adatok 2009-2010 eredményét tükrözik.

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A kiválasztásra kerülő projektekben egyesével kerülnek majd meghatározásra az indikátorok.	Az első kiírásban nyertes projektek megvalósítása 2011. április 1-jén kezdődött.

II. A NÉS-ben meghatározott vízvisszatartási, vízkészletgazdálkodási cél érdekében:**1. Az ivóvíz-hálózat rossz állapotban lévő vezeték-szakaszainak rekonstrukciója**

Forrás	Az alap infrastruktúra javítása/helyreállítása és modernizációja, valamint a környezet fejlesztése (Svájci Alap 3. prioritási terület)
---------------	--

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (CHF)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (CHF)	Kifizetett összeg (Ft)
Az alap infrastruktúra javítása/helyreállítása és modernizációja, valamint a környezet fejlesztése (Svájci Alap 3. prioritási terület)	17	210 949 864	6	24 909 250	635 758 922

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A rekonstrukció alá vont ivóvíz-hálózat szakaszok hossza (km)	A 4 db ivóvízhálózat-rekonstrukciós projekt „Projekt Megállapodásának” aláírására 2010. november 10-én került sor, így a projektek végrehajtása még folyamatban van.

2. Települési bel- és külterületi vízrendezés fejlesztése

Forrás	Belterületi csapadék- és belvízelvezetés (DAOP 5.2.1/A) Települési bel- és külterületi vízrendezés (DDOP 5.1.5/B) Települési bel- és külterületi vízrendezés az LHH-33 kistérségekben (DDOP 5.1.5/C) Belterületi bel- és csapadékvíz-védelmi fejlesztések (ÉAOP 5.1.2./D2) Belterületi bel- és csapadékvíz-védelmi fejlesztések a VTT által érintett településeken (ÉAOP 5.1.2/D3) Belterületi és térségi vízrendezés (F/C) Belterületi és térségi vízrendezés VTT (ÉMOP 3.2.1/E) Települési vízrendezés fejlesztése (KDOP 4.1.1/E) Belterületi vízrendezés (NyDOP 4.1.1/B) Belterületi bel- és csapadékvíz-védelmi fejlesztések Tiszaroff és Tiszagyenda településeken (NFGM 2009. évi költségvetés, TRFC-VTT)
---------------	--

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Belterületi csapadék- és belvízelvezetés (DAOP 5.2.1/A)	45	4 205 703 905	9	726 445 329	650 356 855
Települési bel- és külterületi vízrendezés (DDOP 5.1.5/B)	<u>DDOP-5.1.5/B.</u> 55	<u>DDOP-5.1.5/B.</u> 3 337 067 000	<u>DDOP-5.1.5/B.</u> 26	<u>DDOP-5.1.5/B.</u> 1 472 724 358	<u>DDOP-5.1.5/B.</u> 1 422 424 047
	<u>DDOP-5.1.5/B-09.</u> 34	<u>DDOP-5.1.5/B-09.</u> 2 010 299 106	<u>DDOP-5.1.5/B-09.</u> 16	<u>DDOP-5.1.5/B-09.</u> 977 467 628	<u>DDOP-5.1.5/B-09.</u> 337 178 367
Települési bel- és külterületi vízrendezés az LHH-33 kistérségekben (DDOP 5.1.5/C)	57	2 357 999 519	22	1 013 575 131	128 274 373
Belterületi bel- és csapadékvíz-védelmi fejlesztések (ÉAOP 5.1.2./D_2-09.)	50	8 935 626 057	28	4 895 376 286	546 616 771
Belterületi bel- és csapadékvíz-védelmi fejlesztések a VTT által érintett településeken (ÉAOP 5.1.2/D3)	<u>ÉAOP-5.1.2./D3-09-1f.</u> 1	<u>ÉAOP-5.1.2./D3-09-1f.</u> 0	<u>ÉAOP-5.1.2./D3-09-1f.</u> 1	<u>ÉAOP-5.1.2./D3-09-1f.</u> 0	<u>ÉAOP-5.1.2./D3-09-1f.</u> 0
	<u>ÉAOP-5.1.2./D3-09-2f.</u> 1	<u>ÉAOP-5.1.2./D3-09-2f.</u> 2 454 307 500	<u>ÉAOP-5.1.2./D3-09-2f.</u> 0	<u>ÉAOP-5.1.2./D3-09-2f.</u> 0	<u>ÉAOP-5.1.2./D3-09-2f.</u> 0
Belterületi és térségi vízrendezés (ÉMOP 3.2.1/C)	63	0	15	0	0
Belterületi és térségi vízrendezés VTT (ÉMOP 3.2.1/E)	<u>ÉMOP-3.2.1/E-09-1f.</u> 4	<u>ÉMOP-3.2.1/E-09-1f.</u> 0	<u>ÉMOP-3.2.1/E-09-1f.</u> 4	<u>ÉMOP-3.2.1/E-09-1f.</u> 0	<u>ÉMOP-3.2.1/E-09-1f.</u> 0
	<u>ÉMOP-3.2.1/E-09-2f.</u> 4	<u>ÉMOP-3.2.1/E-09-2f.</u> 2 046 789 630	<u>ÉMOP-3.2.1/E-09-2f.</u> 1	<u>ÉMOP-3.2.1/E-09-2f.</u> 438 840 000	<u>ÉMOP-3.2.1/E-09-2f.</u> 0
Települési vízrendezés fejlesztése (KDOP 4.1.1/E)	<u>KDOP-4.1.1/E.</u> 11	<u>KDOP-4.1.1/E.</u> 582 814 000	<u>KDOP-4.1.1/E.</u> 4	<u>KDOP-4.1.1/E.</u> 301 808 946	<u>KDOP-4.1.1/E.</u> 248 372 100
	<u>KDOP-4.11/E-09.</u> 19	<u>KDOP-4.11/E-09.</u> 1 349 868 358	<u>KDOP-4.11/E-09.</u> 11	<u>KDOP-4.11/E-09.</u> 799 078 840	<u>KDOP-4.11/E-09.</u> 379 777 347
	<u>KDOP-4.11/E-10.</u> 20	<u>KDOP-4.11/E-10.</u> 1 713 894 289	<u>KDOP-4.11/E-10.</u> 7	<u>KDOP-4.11/E-10.</u> 677 226 157	<u>KDOP-4.11/E-10.</u> 5 033 850
Belterületi vízrendezés (NyDOP 4.1.1/B)	28	3 266 690 607	15	1 365 071 778	571 675 579

Belterületi bel- és csapadékvíz-védelmi fejlesztések Tiszaroff és Tiszagyenda településeken (NFGM 2009. évi költségvetés, TRFC-VTT)	3	1 013 643 750	3	1 013 643 750	1 009 672 500
---	---	---------------	---	---------------	---------------

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A támogatott vízgazdálkodási fejlesztés révén bel- és csapadékvíz károkozástól megvédett terület nagysága (ha)	n.a.
Fejlesztett szivattyútelepek száma (db)	n.a.
Támogatásból kiépített vízelvezető művek hossza (km)	n.a.
Támogatásból megépített tározó (zápor-, belvítározó) térfogat (millió m ³)	n.a.
Támogatásból telepített/felújított szivattyútelepi kapacitás (m ³ /s)	n.a.
Rekonstruált belvízelvezető csatornák, árkok hossza (km)	n.a.
A program által megvédett értékek (pl.: közintézmény, vasút, közút, vonalas infrastrukturális létesítmény), vagy megtakarított áthelyezési szükséglet (millió Ft)	n.a.
A támogatott vízgazdálkodási fejlesztés révén bel- és csapadékvíz károkozástól mentesített lakosság száma (fő)	n.a.

3. Térségi bel- és csapadék vízzel való gazdálkodás fejlesztése

Forrás	Regionális jelentőségű vízvédelmi intézkedések (DAOP 5.2.1/B) A felszíni vizek védelmét szolgáló fejlesztések regionális jelentőségű vízvédelmi területeken (DDOP 5.1.5/A) Belvízvédelemhez kapcsolódó térségi vízrendezés (ÉAOP 5.1.2/D1) Térségi jelentőségű vízrendszerek fejlesztése (ÉMOP 3.2.1/D)
---------------	--

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Regionális jelentőségű vízvédelmi intézkedések (DAOP 5.2.1/B)	6	3 874 627 000	3	2 331 363 715	1 749 284 337
A felszíni vizek védelmét szolgáló fejlesztések regionális jelentőségű vízvédelmi területeken (DDOP 5.1.5/A)	4	1 400 201 614	3	809 677 372	15 653 254
Belvízvédelemhez kapcsolódó térségi vízrendezés (ÉAOP 5.1.2/D1)	8	3 859 337 220	8	3 813 570 277	297 651 405
Térségi jelentőségű vízrendszerek fejlesztése (ÉMOP 3.2.1/D)	11	0	8	0	0

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Csapadék-és belvízkároktól megvédett települések száma (db)	n.a.
A támogatott vízgazdálkodási fejlesztés révén bel- és csapadékvíz károkozástól megvédett terület nagysága (ha)	n.a.
Fejlesztett szivattyútelepek száma (db)	n.a.
Támogatásból kiépített vízelvezető művek hossza (km)	n.a.
Támogatásból megépített tározó (zápor-, belvíztározó) térfogat (millió m ³)	n.a.
Támogatásból telepített/felújított szivattyútelepi kapacitás (m ³ /s)	n.a.
Rekonstruált belvízelvezető csatornák, árkok hossza (km)	n.a.
A program által megvédett értékek (pl.: közintézmény, vasút, közút, vonalas infrastrukturális létesítmény), vagy megtakarított áthelyezési szükséglet (millió Ft)	n.a.
A támogatott vízgazdálkodási fejlesztés révén bel- és csapadékvíz károkozástól mentesített lakosság száma (fő)	n.a.

4. Vízgazdálkodási mintaprojektek támogatása a Duna-Tisza-közi Homokhátság területén.

Forrás Komplex vízvédelmi beruházások – felszíni víztestek (KEOP 2.2.1.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Komplex vízvédelmi beruházások-felszíni víztestek (KEOP-2.2.1/2F/09)	7	62 836 452 836	3	33 949 189 380	250 787 582

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Megépített csatorna-hálózat hossza (km)	n.a.
Megépített tározó térfogata (m ³)	n.a.
Tisztított szennyvízzel öntözött mezőgazdasági terület nagysága (ha)	n.a.
Víztestek ökológiai állapotában bekövetkező változás (%)	n.a.

III. A NÉS-ben meghatározott árvízi védekezési célok érdekében:

1. Az árvízi biztonság növelése, és az árvízi kockázatok csökkentése, a folyók természetbarát hasznosítása, az árvízzel veszélyeztetett térség gazdasági-társadalmi fejlesztése, az ehhez szükséges infrastrukturális beruházások biztonságos környezetben való megvalósítása.

Forrás Állami tulajdonú árvízvédelmi fejlesztések (KEOP 2.1.1.)
Önkormányzati árvízvédelmi fejlesztések (KEOP 2.1.2.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Állami tulajdonú árvízvédelmi fejlesztések (KEOP 2.1.1.)	22	171 162 174 063	13	117 911 976 633	14 323 813 939
Önkormányzati árvízvédelmi fejlesztések (KEOP 2.1.2.)	13	11 136 077 763	6	4 687 005 877	34 839 864

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A KEOP fejlesztések eredményeként árvíz kár ellen kielégítően védett lakosok száma (fő) (KEOP 2.1.1)	6 955

2. A jelenleg ismert, illetve a jövőben előrelátható potenciális árvízi kockázat felmérése és kezelése figyelembe véve a klímaváltozás és a jövőbeli terület-használati tervezés hatásait; az árvízi kockázatkezelés biztosítása annak teljes ciklusában (megelőzés, védelem, felkészültség, védekezés, helyreállítás, tapasztalatok beépítése); stratégiai és koncepcionális tervezés vízminőségi kockázati területi tervek készítése.

Forrás

Vízgazdálkodási tervezés (KEOP 2.5.0.)

A) Vízyűjtő-gazdálkodási tervek

B) Árvízi kockázati térképezés és stratégiai kockázatkezelési terv készítése

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Vízgazdálkodási tervezés (KEOP 2.5.0.)	<u>KEOP</u> <u>2.5.0.</u>	<u>KEOP</u> <u>2.5.0.</u>	<u>KEOP</u> <u>2.5.0.</u>	<u>KEOP</u> <u>2.5.0.</u>	<u>KEOP</u> <u>2.5.0.</u>
A) Vízyűjtő-gazdálkodási tervek	6	6 221 309 158	2	3 321 149 550	3 276 780 344
B) Árvízi kockázati térképezés és stratégiai kockázatkezelési terv készítése	<u>KEOP</u> <u>2.5.0/A</u> 3	<u>KEOP</u> <u>2.5.0/A</u> 5 000 000 000	<u>KEOP</u> <u>2.5.0/A</u> 1	<u>KEOP</u> <u>2.5.0/A</u> 2 501 769 550	<u>KEOP</u> <u>2.5.0/A</u> 2 501 725 902

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Részvízyűjtők száma, amelyekre előzetes árvíz kockázati értékelés/térkép/kockázatkezelési terv készült (db)	n.a.
A vízyűjtő-gazdálkodási tervvel rendelkező részvízyűjtők (db)	n.a.

IV. A NÉS-ben meghatározott vízgazdálkodási célok elérésének elősegítése érdekében:

1. A Víz Keretirányelv szerint üzemelő monitoring rendszerek fejlesztése a felszíni és felszín alatti víztestek, valamint a védett területek állapotának figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése érdekében.

Forrás

A Víz Keretirányelv végrehajtásához kapcsolódó monitoring (KEOP 2.2.2.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
A Víz Keretirányelv végrehajtásához kapcsolódó monitoring (KEOP 2.2.2.)	8	1 736 149 619	6	1 766 574 153	520 169 257

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A KEOP műveletek során fejlesztett objektumok száma (db)	n.a.
A fejlesztéssel érintett, az e-környezetvédelmi szolgáltatáshoz hozzáférő lakosok száma (fő)	n.a.
A KEOP műveletek eredményeként felülvizsgált, kiegészített, harmonizált adatbázisok száma (db)	n.a.

2. A Víz Keretirányelv végrehajtásához szorosan kapcsolódó vagy annak végrehajtását segítő adatbázisok, informatikai rendszerek kialakítása, fejlesztése; a felszíni és felszín alatti vizek terhelési és monitoring adatait nyilvántartó meglévő adatbázisok fejlesztése és kiegészítése.

Forrás A Víz Keretirányelv végrehajtásához kapcsolódó informatika (KEOP 2.2.2/B)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
A Víz Keretirányelv végrehajtásához kapcsolódó informatika (KEOP 2.2.2/B)	<u>KEOP-2.2.2/B/2F/09</u> 5	<u>KEOP-2.2.2/B/2F/09</u> 1 802 804 959	<u>KEOP-2.2.2/B/2F/09</u> 1	<u>KEOP-2.2.2/B/2F/09</u> 136 740 000	<u>KEOP-2.2.2/B/2F/09</u> 132 303 524
	<u>KEOP-2.2.2/B/2F/09-11</u> 1	<u>KEOP-2.2.2/B/2F/09-11</u> 498 010 000	<u>KEOP-2.2.2/B/2F/09-11</u> 0	<u>KEOP-2.2.2/B/2F/09-11</u> 0	<u>KEOP-2.2.2/B/2F/09-11</u> 0

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A fejlesztéssel érintett, az e-környezetvédelmi szolgáltatáshoz hozzáférő lakosok száma (fő)	n.a.
A KEOP műveletek eredményeként felülvizsgált, kiegészített, harmonizált adatbázisok száma (db)	n.a.

II/4. Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás

I. A NÉS-ben meghatározott természetkímélő gazdálkodás megvalósítása érdekében:

1. Az öntözővíz biztosításához szükséges létesítmények fejlesztésének és üzemeltetésének, a mezőgazdasági üzemekben képződő biomassa, valamint a megújuló energiaforrások fokozott kihasználásának támogatása.

Forrás A mezőgazdasági üzemek korszerűsítése (ÚMVP 121.)
A mezőgazdaság és az erdészet fejlesztéséhez és korszerűsítéséhez kapcsolódó infrastruktúra (ÚMVP 125.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
A mezőgazdasági üzemek korszerűsítése (ÚMVP 121.)	2009: 5 416	2009: 48 116 729 413	2009: 5 705	2009: 58 605 321 546	2009: 32 592 930 114
	2010: 499	2010: 30 636 926 428	2010: 147	2010: 13 923 926 929	2010: 55 427 051 792
A mezőgazdaság és az erdészet fejlesztéséhez és korszerűsítéséhez kapcsolódó infrastruktúra (ÚMVP 125.)	2009: 217	2009: 13 119 707 483	2009: 67	2009: 4 758 268 317	2009: 790 728 951
	2010: 0	2010: 0	2010: 129	2010: 10 196 845 962	2010: 1 770 264 105

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott gazdaságok száma (db)	2009: 3 749 2010: 0
Támogatott műveletek száma (db)	2009: 71 2010: 0

2. A termőhelyi adottságoknak megfelelő termelési szerkezet kialakításának, az extenzív kultúrák előmozdításának és a jövedelemszerzési lehetőségek bővítésének támogatása.

Forrás Kifizetés kedvezőtlen adottságú területen gazdálkodók részére (ÚMVP 212.)
Agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületeken (ÚMVP 222.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Kifizetés kedvezőtlen adottságú területen gazdálkodók részére (ÚMVP 212.)	2009: 8 214	2009: 0	2009: 0	2009: 0	2009: 2 006 198 053
	2010: 8 354	2010: 4 686 785 418	2010: 0	2010: 3 314 548 533	2010: 3 453 024 530
Agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületeken (ÚMVP 222.)	2009: 48	2009: 225 000 000	2009: 39	2009: 0	2009: 0
	2010: 34	2010: 109 750 723	2010: 27	2010: 18 000 000	2010: 18 000 000

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott gazdaságok száma (db)	2009: 0 2010: 2 510
Kedvezményezettek száma (db) (ÚMVP 222.)	2009: 39 2010: 34

3. A kijelölt élőhelyek kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése és fenntartása a környezetkímélő földhasználati módok fenntartásával.

Forrás Natura 2000 kifizetések mezőgazdasági területeken, (ÚMVP 213.)
Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések (ÚMVP 214/A) Zonális célprogramjai

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Natura 2000 kifizetések mezőgazdasági területeken, (ÚMVP 213.)	2009: 4 868 2010: 6 580	2009: 0 2010: 2 516 116 690	2009: 0 2010: 0	2009: 0 2010: 2 049 030 480	2009: 569 238 226 2010: 1 559 617 613
Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések (ÚMVP 214/A) Zonális célprogramjai	2009: 24 973 2010: 0	2009: 328 332 067 420 2010: 0	2009: 0 2010: 14 099	2009: 0 2010: 328 332 067 420	2009: 0 2010: 0

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott gazdaságok száma (db) (ÚMVP 213.)	2009: 2 089 2010: 5 811
Támogatott gazdaságok száma (db) (ÚMVP 214)	2009: 0 2010: 0
Támogatott terület (ha) (ÚMVP 214)	2009: 0 2010: 0

4. A vidéki területek fenntartható fejlődésének támogatása, a környezet állapotának megőrzése és javítása, valamint a mezőgazdasági eredetű környezeti terhelés csökkentése.

Forrás Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések (ÚMVP 214/A)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések (ÚMVP 214/A)	2009: 24 973 2010: 0	2009: 328 332 067 420 2010: 0	2009: 0 2010: 14 099	2009: 0 2010: 328 332 067 420	2009: 0 2010: 0

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott gazdaságok száma (db) (ÚMVP 214)	2009: 0 2010: 0
Támogatott terület (ha) (ÚMVP 214)	2009: 0 2010: 0

5. A tájgazdálkodást megalapozó vízi infrastruktúra kiépítése.

Forrás Tájgazdálkodást megalapozó vízi infrastruktúra kiépítése (VTT) (KEOP 2.1.3.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Tájgazdálkodást megalapozó vízi infrastruktúra kiépítése (VTT) (KEOP 2.1.3.)	0	0	0	0	0

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Akciótervben meghatározott	n.a.

6. A vidéki táj megőrzése, a táj természeti állapota és a benne lévő egyedi tájértékek fennmaradásának elősegítése, a növény- és állatvilág fajgazdagságának emelése, a környezeti állapot javítása.

Forrás Nem termelő beruházásoknak nyújtott támogatás (ÚMVP 216.)
Agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületeken (ÚMVP 222.)
Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések (ÚMVP 214/A)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Nem termelő beruházásoknak nyújtott támogatás (ÚMVP 216.)	2009: 664 2010: 280	2009: 683 616 188 2010: 288 271 886	2009: 0 2010: 0	2009: 0 2010: 0	2009: 0 2010: 0
Agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületeken (ÚMVP 222.)	2009: 48 2010: 34	2009: 225 000 000 2010: 109 750 723	2009: 39 2010: 27	2009: 0 2010: 18 000 000	2009: 0 2010: 18 000 000
Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések (ÚMVP 214/A)	2009: 24 973 2010: 0	2009: 328 332 067 420 2010: 0	2009: 0 2010: 14 099	2009: 0 2010: 328 332 067 420	2009: 0 2010: 0

--	--	--	--	--	--

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott gazdaságok száma (db)	2009: n.a. 2010: 374
Kedvezményezettek száma (db) (ÚMVP 222.)	2009: n.a. 2010: 37
Támogatott gazdaságok száma (db) (ÚMVP 214)	2009: 0 2010: 0
Támogatott terület (ha) (ÚMVP 214)	2009: 0 2010: 0

7. Az integrált, ökológiai gazdálkodás megvalósításának támogatása, valamint a vidéki területeken található természeti erőforrások védelme.

Forrás

Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések (ÚMVP 214/A)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések (ÚMVP 214/A)	2009: 24 973 2010: 0	2009: 328 332 067 420 2010: 0	2009: 0 2010: 14 099	2009: 0 2010: 328 332 067 420	2009: 0 2010: 0

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott gazdaságok száma (db) (ÚMVP 214)	2009: 0 2010: 0
Támogatott terület (ha) (ÚMVP 214)	2009: 0 2010: 0

II. A NÉS-ben meghatározott biológiai sokféleség megőrzése érdekében:

1. Az őshonos és a veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának tenyésztésben történő megőrzése.

Forrás

Őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának tenyésztésben történő megőrzése (ÚMVP 214/B)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának tenyésztésben történő megőrzése (ÚMVP 214/B)	2009: 0 2010: 742	2009: 0 2010: 0	2009: 0 2010: 0	2009: 0 2010: 0	2009: 0 2010: 0

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott gazdaságok száma (db) (ÚMVP 214)	2009: 0 2010: 0
Támogatott terület (ha) (ÚMVP 214)	2009: 0 2010: 0

2. A mezőgazdasági genetikai erőforrások megőrzésének, jellemzésének, begyűjtésének és hasznosításának támogatása.

Forrás Genetikai erőforrások megőrzése (ÚMVP 214/C)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Genetikai erőforrások megőrzése (ÚMVP 214/C)	2009: n.a. 2010: n.a.	2009: n.a. 2010: n.a.	2009: n.a. 2010: n.a.	2009: n.a. 2010: n.a.	2009: n.a. 2010: n.a.

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott gazdaságok száma (db) (ÚMVP 214)	2009: 0 2010: 0
Támogatott terület (ha) (ÚMVP 214)	2009: 0 2010: 0

III. A NÉS-ben meghatározott erdészeti rendszerek fejlesztése érdekében**1. Az Erdővédelmi Mérő- és Megfigyelő Rendszer működtetése.**

Forrás Részben nemzeti, részben Európai Unió (Life+ FutMon programja) támogatási konstrukció

Megvalósulás:

Forrás	Nemzeti önrész	Európai Unió hozzájárulás	Teljes összeg
Részben nemzeti, részben Európai Unió (Life+ FutMon programja) támogatási konstrukció	336 474 EUR	311 783 EUR	648 257 EUR

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
prognózisok megállapítása	n.a.

IV. A NÉS-ben meghatározott erdészeti célok elérésének érdekében:**1. Az erdőterületek nagyságának növelése a Nemzeti Erdőtelepítés Programban foglaltak szerint és az éghajlatváltozás hatására módosuló új termőhelyi viszonyoknak megfelelő őshonos, vagy kutatási eredmények alapján e célnak megfelelő fafajok alkalmazásával**

Forrás: Mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 221.)
Nem mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 223.)
Agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületeken (ÚMVP 222.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 221.)	2009: 0 2010: 534	2009: 3 936 650 498 2010: 3 116 538 335	2009: 1 236 2010: 599	2009: 9 905 030 562 2010: 4 559 739 789	2009: 1 867 956 409 2010: 3 626 334 875
Nem mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 223.)	A nem mezőgazdasági földterületek első erdősítése (ÚMVP 223.) támogatás nem indult el a tervezési időszakban és forrás hiányában nem is várható elindulása.				
Agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületeken (ÚMVP 222.)	2009: 48 2010: 34	2009: 225 000 000 2010: 109 750 723	2009: 39 2010: 27	2009: 0 2010: 18 000 000	2009: 0 2010: 18 000 000

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
fajajonkénti terület (ha)	n.a.
terület (ha)	n.a.
Kedvezményezettek száma (db) (ÚMVP 221.)	2009: 847 2010: 337
Kedvezményezettek száma (db) (ÚMVP 223.)	2009: n.a. 2010: n.a.
Kedvezményezettek száma (db) (ÚMVP 222.)	2009: n.a. 2010: 37

2. Mezővédő erdősávok rendszerének kialakítása, fás legelők területének növelése

Forrás: Agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületeken (ÚMVP 222.)
Mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 221.)
Nem mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 223.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületeken (ÚMVP 222.)	2009: 48 2010: 34	2009: 225 000 000 2010: 109 750 723	2009: 39 2010: 27	2009: 0 2010: 18 000 000	2009: 0 2010: 18 000 000
Mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 221.)	2009: 0 2010: 611	2009: 3 936 650 498 2010: 3 116 538 335	2009: 1 110 2010: 483	2009: 9 905 030 562 2010: 4 559 739 789	2009: 1 867 956 409 2010: 3 626 334 875

Nem mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 223.)	A nem mezőgazdasági földterületek első erdősítése (ÚMVP 223.) támogatás nem indult el a tervezési időszakban és forrás hiányában nem is várható elindulása.
---	---

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
terület (ha)	n.a.
Kedvezményezettek száma (db) (ÚMVP 222.)	2009: n.a. 2010: 37
Kedvezményezettek száma (db) (ÚMVP 221.)	2009: 847 2010: 337
Kedvezményezettek száma (db) (ÚMVP 223.)	2009: n.a. 2010: n.a.

3. Az erdősztyepp zónában alacsony záródású ligeterdők fenntartása

Forrás:	Erdő-környezetvédelmi kifizetések (ÚMVP 225.) Erdőterületeket érintő, nem termelő jellegű beruházások (ÚMVP 227.) Agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületeken (ÚMVP 222.)
----------------	---

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Erdő-környezetvédelmi kifizetések (ÚMVP 225.)	2009: 295 2010: 139	2009: 1 092 433 907 2010: 514 740 044	2009: 0 2010: 204	2009: 0 2010: 1 607 173 951	2009: 0 2010: 0
Erdőterületeket érintő, nem termelő jellegű beruházások (ÚMVP 227.)	2009: 85 2010: 83	2009: 137 291 502 2010: 134 061 114	2009: 0 2010: 0	2009: 0 2010: 0	2009: 0 2010: 85 717 880
Agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületeken (ÚMVP 222.)	2009: 48 2010: 34	2009: 225 000 000 2010: 109 750 723	2009: 39 2010: 27	2009: 0 2010: 18 000 000	2009: 0 2010: 18 000 000

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott erdőgazdaságok száma (db) (ÚMVP 225.)	2009: n.a. 2010: 204
Támogatott erdő terület (ha)	2009: n.a. 2010: 6389,27
Támogatott erdőgazdaságok száma (db) (ÚMVP 227.)	2009: n.a. 2010: 40 db
Kedvezményezettek száma (db) (ÚMVP 222.)	2009: n.a. 2010: 37

4. A Nemzeti Erdőprogram megvalósulásának biztosítása

Forrás: Minden nemzeti erdészeti támogatási jogcím

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Nemzeti erdőfelújítás és erdőtelepítés	2009: 3 038	2009: 1 383 873 105	n.a.	2009: 1 236 380 190	n.a.
	2010: 1 997	2010: 1 005 282 388		2010: 864 906 580	

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Erdőterület (ha)	2009: 8 894 2010: 6 712

5. A Nemzeti Erdőtelepítési Program megvalósulásának biztosítása

Forrás: Mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 221.)
Nem mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 223.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 221.)	2009: 0	2009: 3 936 650 498	2009: 1 110	2009: 9 905 030 562	2009: 1 867 956 409
	2010: 611	2010: 3 116 538 335	2010: 483	2010: 4 559 739 789	2010: 3 626 334 875
Nem mezőgazdasági földterület első erdősítése (ÚMVP 223.)	A nem mezőgazdasági földterületek első erdősítése (ÚMVP 223.) támogatás nem indult el a tervezési időszakban és forrás hiányában nem is várható elindulása.				

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
terület (ha)	2009: 5 168 2010: 3 545,55
Kedvezményezettek száma (db)	2009: 847 2010: 337
Kedvezményezettek száma (db)	2009: n.a. 2010: n.a.

6. A természetes erdődinamikai folyamatokat figyelembe vevő és folyamatos erdőborítást eredményező erdőgazdálkodás

Forrás: Erdőterületeket érintő, nem termelő jellegű beruházások (ÚMVP 227.)
Erdő-környezetvédelmi kifizetések (ÚMVP 225.)
Agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületeken (ÚMVP 222.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Erdőterületeket érintő, nem termelő jellegű beruházások (ÚMVP 227.)	2009: 85 2010: 83	2009: 137 291 502 2010: 134 061 114	2009: 0 2010: 0	2009: 0 2010: 0	2009: 0 2010: 0
Erdő-környezetvédelmi kifizetések (ÚMVP 225.)	2009: 295 2010: 139	2009: 1 092 433 907 2010: 514 740 044	2009: 0 2010: 204	2009: 0 2010: 1 607 173 951	2009: 0 2010: 0
Agrár-erdészeti rendszerek első létrehozása mezőgazdasági földterületeken (ÚMVP 222.)	2009: 48 2010: 34	2009: 225 000 000 2010: 109 750 723	2009: 39 2010: 27	2009: 0 2010: 18 000 000	2009: 0 2010: 18 000 000

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott erdőgazdaságok száma (db) (ÚMVP 227.)	2009: n.a. 2010: 40
Támogatott erdőgazdaságok száma (db) (ÚMVP 225.)	2009: n.a. 2010: 204
Támogatott erdő terület (ha)	2009: n.a. 2010: 6389,27
Kedvezményezettek száma (db) (ÚMVP 222.)	2009: n.a. 2010: 37

7. A tűzkockázat mérséklési lehetőségeinek áttekintése, a vegetációtűzek megelőzését szolgáló intézkedések megtétele, a leggyűlékonyabb ültetvénytípusok visszaszorítása a leginkább tűzveszélyes területekről

Forrás: Az erdészeti potenciál helyreállítása és megelőző intézkedések bevezetése (ÚMVP 226.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Az erdészeti potenciál helyreállítása és megelőző intézkedések bevezetése (ÚMVP 226.)	2009: 51 2010: 0	2009: 114 674 992 2010: 0	2009: 76 2010: 30	2009: 290 298 814 2010: 101 875 867	2009: 0 2010: 166 197 972

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott tevékenységek száma (db)	2009: 82 2010: 31

8. A természeti katasztrófák miatt károsodott erdőterületek mielőbbi helyreállítása

Forrás: Az erdészeti potenciál helyreállítása és megelőző intézkedések bevezetése (ÚMVP 226.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Az erdészeti potenciál helyreállítása és megelőző intézkedések bevezetése (ÚMVP 226.)	2009: 51	2009: 114 674 992	2009: 76	2009: 290 298 814	2009: 0
	2010: 0	2010: 0	2010: 30	2010: 101 875 867	2010: 166 197 972

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Támogatott tevékenységek száma (db)	2009: 82 2010: 31

II/5. Területfejlesztés, területrendezés, településfejlesztés, településrendezés és épített környezet

I. A NÉS-ben meghatározott területrendezési, településrendezési, területfejlesztési és településfejlesztési célok érdekében:

1. Éghajlatváltozás okozta kihívások kiemelt figyelembevételével a hazai területfejlesztési támogatási rendszerekben. Komplex, integrált, a klímaváltozás hatásaira is építő hazai támogatáspolitikát. Várhatóan 2010-től a speciális, a többi régiótól eltérő uniós támogatási szabályozás alatt álló Közép-magyarországi Régióban horizontális elvként érvényre juttatva a klímaváltozás követelményeit.

Forrás NFGM költségvetés (TRFC)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
NFGM költségvetés (TRFC)	A 2009-2010-es időszak során az NFGM 16.000.000 Ft -ot biztosított a VÁTI NKft. részére „a területfejlesztés négy éves szakmai programja (2010-2013) a klímaváltozás hatásainak mérséklésére” című feladat ellátására				

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Közép-magyarországi Régióban megvalósuló támogatáspolitikák	A területfejlesztés négy éves szakmai programja (2010-2013) keretében eddig kistérségi szintű éghajlatváltozási sérülékenységi vizsgálatok kerültek elvégzésre, amelynek eredményei fognak alapul szolgálni a jövőbeni, a klímaváltozás hatásaira is építő, területfejlesztési támogatási rendszerek kialakításához.

2. Omlás-és csúszásveszélyes partfalak védelme.	
Forrás	A balatoni és a dunai omlásveszélyes partfalak stabilizálása (DDOP 5.1.5/D) Omlás- és csúszásveszélyes partfalak állékonyságának biztosítása (KDOP 4.1.1/C)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
A balatoni és a dunai omlásveszélyes partfalak stabilizálása (DDOP 5.1.5/D)	4	1 048 833 206	3	950 741 248	137 052 551
Omlás- és csúszásveszélyes partfalak állékonyságának biztosítása (KDOP 4.1.1/C)	<u>KDOP/4.1.1/C</u> 5	<u>KDOP/4.1.1/C.</u> 1 380 666 000	<u>KDOP/4.1.1/C</u> 3	<u>KDOP/4.1.1/C</u> 821 930 26	<u>KDOP/4.1.1/C</u> 613.846.897
	<u>KDOP/4.1.1/C</u> <u>-07 1-1f.</u> 1	<u>KDOP/4.1.1/C-</u> <u>07 1-1f.</u> 0	<u>KDOP/4.1.1/C</u> <u>-07 1-1f.</u> 0	<u>KDOP/4.1.1/C-</u> <u>07 1-1f.</u> 0	<u>KDOP/4.1.1/C</u> <u>-07 1-1f.</u> 0
	<u>KDOP/4.1.1/C</u> <u>-09.</u> 5	<u>KDOP/4.1.1/C-</u> <u>09.</u> 1 580 266 750	<u>KDOP/4.1.1/C</u> <u>-09.</u> 3	<u>KDOP/4.1.1/</u> <u>-09.</u> 1 002 727 876	<u>KDOP/4.1.1/C</u> <u>-09.</u> 0
	<u>KDOP/4.1.1/C</u> <u>-10.</u> 5	<u>KDOP/4.1.1/C-</u> <u>10.</u> 314 530 957	<u>KDOP/4.1.1/C</u> <u>-10.</u> 2	<u>KDOP/4.1.1/C</u> <u>-10.</u> 565 756 111	<u>KDOP/4.1.1/C</u> <u>-10.</u> 0

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Megerősített partfalszakasz hossza (km)	n.a.
A program által megvédett értékek (pl.: közintézmény, vasút, közút, vonalas infrastrukturális létesítmény), vagy megtakarított áthelyezési szükséglet (millió Ft)	n.a.

3. Az időjárási szélsőségek növekedése révén gyakoribbá váló felszínmozgások okozta veszélyhelyzetek elleni védekezés.

Forrás Központi költségvetés, IX. fejezet

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Központi költségvetés, IX. fejezet	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	vis major keret: 2009: 520,9 M Ft 81 település 124 helyszín 2010: 2.314,5 MFt, 229 település 640 helyszín

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
pályázati igények/ tényleges támogatás	n.a.

II. A NÉS-ben meghatározott területrendezési, településrendezési, területfejlesztési és településfejlesztési célok elérésének elősegítése érdekében:

1. A fenntartható városfejlesztés feladatai a Lipcsei Charta felfogásában. (A Lipcsei Charta hatása a hazai várospolitikára)

Forrás nincs forrásigény

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Kidolgozott feladatok száma (db)	A Lipcsei Charta felfogásában a fenntartható városfejlesztés hazai megvalósítása érdekében 29 db feladat került kidolgozásra. A feladatok közé tartozik többek között az Integrált Városfejlesztési Stratégiák (IVS) készítése, a klímaváltozással szembeni alkalmazkodás vonatkozásában pedig a következő feladatok lettek részletesebben meghatározva: Éghajlatváltozás okozta veszélyek csökkentése a várostervezésen keresztül; Éghajlatváltozás okozta kihívások kiemelt figyelembevétele a területfejlesztési támogatási rendszerekben, ennek érdekében intenzív közreműködés a NÉS kétéves programjának kidolgozásában.

2. Országos Területfejlesztési Konceptió felülvizsgálata és a klímaváltozás megkövetelte fenntartható fejlődést továbbra is biztosító szempontok beépítése.

Forrás szabályozás kidolgozását célzó intézkedés, támogatás
kifizetéséhez szükséges forrást nem igényel

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
felülvizsgált koncepció,	a felülvizsgálat folyamatban van
szempontok beépítettsége	n.a.

3. Integrált Városfejlesztési Stratégia módszertani kézikönyv felülvizsgálata a klímaváltozás okozta hatások csökkentése érdekében szükséges intézkedések beépítése érdekében.

Forrás szabályozás kidolgozását célzó intézkedés, támogatás
kifizetéséhez szükséges forrást nem igényel

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
felülvizsgált kézikönyv	Az Integrált Városfejlesztési Stratégia elkészítését segítő módszertani kézikönyv felülvizsgálata megtörtént, a felülvizsgált kézikönyvbe a klímaváltozás okozta hatások csökkentésére tett intézkedések bemutatása a szaktárca iránymutatása alapján beépítésre került.

III. Horizontális intézkedések

III/1. Oktatás, képzés, nevelés, szemléletformálás

I. A NÉS-ben meghatározott környezeti nevelés intézményi hátterének fejlesztése érdekében:

1. Az erdei iskola és erdei óvoda hálózatának fejlesztése, a kapcsolódó képzés és tananyag-fejlesztés támogatása

Forrás	Az erdei iskola és erdei óvoda hálózat infrastrukturális fejlesztése (KEOP 3.3.1. helyett a KEOP 3.3.0. jelent csak meg) Az erdei iskola és erdei óvoda hálózat infrastrukturális fejlesztése (KMOP 3.2.3.)
---------------	--

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Az erdei iskola és erdei óvoda hálózat infrastrukturális fejlesztése (KEOP 3.3.0.)	52	3 030 949 237	13	746 472 788	211 433 789
Az erdei iskola és erdei óvoda hálózat infrastrukturális fejlesztése (KMOP 3.2.3.)	8	251 086 793	2	86 392 523	77 274 755

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Minősített erdei iskolák száma (db)	n.a.

2. Az oktatási intézmények környezeti neveléshez kapcsolódó fejlesztések támogatása, a kapcsolódó képzés és tananyag-fejlesztés támogatása

Forrás	Fenntartató életmódot és ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés) (KEOP 6.1.0.) Társadalmi megújulás Operatív Program
---------------	--

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Fenntartató életmódot és ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés) (KEOP 6.1.0.)	448	9 279 285 062	222	3 782 833 923	2 358 041 930
Társadalmi megújulás Operatív Program	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Zöld Óvodák, Ökoiskolák, környezettudatos intézmények száma (db)	Zöld Óvodák száma (2010): 430 db Ökoiskolák száma (2010): 442 db
FÉF kampányok elérés (fő): (KEOP 6.1.0/A)	rövid idő/passzív: 187 530,00 rövid idő/aktív: 36 544,00 hosszú idő/aktív: 2 087,00 hosszú idő/passzív: 16 713,00
FÉF kampányok elérés (fő): (KEOP 6.1.0/B)	rövid idő/passzív: 50 435 079,00 rövid idő/aktív: 190 720,00 hosszú idő/passzív: 768 052,00 hosszú idő/passzív: 13 456 792,00

II. A NÉS-ben meghatározott környezettudatos magatartás fejlesztése érdekében:**1. Fogyasztók környezettudatosságának fejlesztése, fenntartható életmód lehetőségéről szóló kampányok megvalósításával**

Forrás Fenntartató életmódot és ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés) (KEOP 6.1.0.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Fenntartató életmódot és ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés) (KEOP 6.1.0.)	448	9 279 285 062	222	3 782 833 923	2 358 041 930

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
FÉF kampányok elérés (fő) (KEOP 6.1.0/A)	rövid idő/passzív: 187 530,00 rövid idő/aktív: 36 544,00 hosszú idő/aktív: 2 087,00 hosszú idő/passzív: 768 052,00
FÉF kampányok elérés (fő): (KEOP 6.1.0/B)	rövid idő/passzív: 50 435 079,00 rövid idő/aktív: 190 720,00 hosszú idő/aktív: 16 713,00 hosszú idő/passzív: 13 456 792,00

2. Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztást népszerűsítő demonstrációs és mintaprojektek megvalósítása

Forrás Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek (KEOP 6.2.0/A; 6.2.0/B)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek (KEOP 6.2.0/A; 6.2.0/B)	KEOP-6.2.0/A. 387	KEOP-6.2.0/A. 783 574 509	KEOP-6.2.0/A. 233	KEOP-6.2.0/A. 1 925 716 794	KEOP-6.2.0/A. 1 128 593 678
	KEOP-6.2.0/B. 69	KEOP-6.2.0/B. 5 808 661 030	KEOP-6.2.0/B. 16	KEOP-6.2.0/B. 1 600 966 915	KEOP-6.2.0/B. 725 812 253

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
FÉF mintaprojektek (fő) (KEOP 6.2.0/A)	rövid idő/passzív: 4 385 430 rövid idő/aktív: 3 395 hosszú idő/aktív: 20 297 hosszú idő/passzív: 1 079 390
FÉF mintaprojektek (fő) (KEOP 6.2.0/B)	rövid idő/passzív: 225 858 rövid idő/aktív: 195 hosszú idő/passzív: 6 818 914

3. Magyarországi környezeti tudáslánc regionális és helyi intézményi rendszereink kiépítésével, fejlesztésével a klímatudatosság erősítése kisgyermekkorától felnőttkorig.

Forrás UMFT Operatív Programok

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
UMFT Operatív Programok	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A környezettudatos programok megvalósulása	n.a.

III. A NÉS-ben meghatározott éghajlatváltozással kapcsolatos ismeretek oktatásának bővítése érdekében:**1. Felsőoktatási oktatók továbbképzése, képzési kompetenciáinak fejlesztése az egyetemi-főiskolai képzés színvonalának emelése, a fenntartható életvitel kialakításra való áttérés elősegítése.**

Forrás Tartalomfejlesztés, képzők képzése, különös tekintettel a matematikai, természettudományi, műszaki és informatikai képzésekre és azok fejlesztésére (TÁMOP 4.1.2/C)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Tartalomfejlesztés, képzők képzése, különös tekintettel a matematikai, természettudományi, műszaki és informatikai képzésekre és azok fejlesztésére (TÁMOP-4.1.2-08/1/C)	9	330 317 985	8	264 737 894	146 066 223

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
„Képzők képzése” keretében továbbképzésben résztvevő felsőoktatási oktatók száma (db)	199
Pedagógusképző hálózat tagját jelentő intézménnyel intézményesen együttműködő közoktatási intézmények száma (db)	105

2. Környezettudatos gondolkodásmód segítése a múzeumok és a természettudományos ismeretterjesztő központok, művelődési központok, könyvtár fejlesztésében.

Forrás	OKM - múzeumok és a természettudományos ismeretterjesztő központok, művelődési központok, könyvtárak támogatására biztosított keret helyett a TIOP 1.2.2, a TIOP 1.2.3., a TÁMOP 3.2.4. és a TÁMOP 3.2.8. könyvtári és múzeumi pályázatok álltak rendelkezésre erre a célra
--------	---

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
OKM - múzeumok és a természettudományos ismeretterjesztő központok, művelődési központok, könyvtárak támogatására biztosított keret helyett a TIOP 1.2.2, a TIOP 1.2.3, a TÁMOP 3.2.4. és a TÁMOP 3.2.8. könyvtári és múzeumi pályázatok	A könyvtári területen a TIOP 1.2.3. és a TÁMOP 3.2.4. pályázatok esetében a 2008-2010 időszakban: 390 db A múzeumi területen a TIOP 1.2.2. és a TÁMOP 3.2.8. pályázatok esetében a 2008-2010 időszakban: 207 db	A könyvtári terület igényelt támogatásának nagyságrendje a beérkezett pályázatok alapján közel 13 500 000 Ft volt a 2008-2010 időszakban.	A könyvtári területen a TIOP 1.2.3. és a TÁMOP 3.2.4. pályázatok esetében a 2008-2010 időszakban: 195 db A múzeumi területen a TIOP 1.2.2. és a TÁMOP 3.2.8. pályázatok esetében a 2008-2010 időszakban: 116 db	A 2008-2010-ig meghirdetésre került pályázatok összesített támogatása könyvtári területen (TIOP 1.2.3, TÁMOP 3.2.4): 8,1 Mrd Ft múzeumi területen (TIOP 1.2.2, TÁMOP 3.2.8): 2,2 Mrd Ft	10 300 000

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Környezetvédelmi Jeles napok megrendezésébe bekapcsolódó intézmények száma (db)	kb. 750 (könyvtárak és múzeumok)

3. Környezetnevelési akciók elsősorban óvodai és iskolai korcsoportok számára.**Forrás**

KvVM – Zöld Forrás

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igénytelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
KvVM – Zöld Forrás 2009. évi pályázati felhívás (NKP II. akcióprogramjaihoz kapcsolódóan)					
- összes pályázatra vonatkozóan	326	691 386 678	118	150 000 000	144 591 600
- éghajlatváltozás témakörben	21	54 596 310	5	9 450 000	9 165 000
KvVM – Zöld Forrás 2010. évi pályázati felhívás (az NKP III. akcióprogramjaihoz kapcsolódóan)					
- összes beadott pályázat	329	377 721 587	165	120 000 000	116 133 880
- éghajlatváltozás témakörben	17	24 292 627	8	6 509 657	6 252 092

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Környezetvédelmi akciókba bekapcsolódó intézmények száma (db)	Mivel az NKP szerteágazó és egyben összefüggő rendszer az akcióprogramok révén, nehéz szétválasztani, hogy melyik támogatott program során valósult meg a fő cél mellett az éghajlatvédelemmel, klímapolitikával kapcsolatos szemléletformálás és/vagy akció. A beszámolók ellenőrzése, feldolgozása jelenleg is tart.

IV. A NÉS-ben meghatározott környezeti információs rendszer működtetése érdekében:**1. Környezeti információs rendszerek, tanácsadó hálózatok fejlesztése****Forrás**

A környezet megóvásához kapcsolódó szolgáltatások kialakítása (NyDOP 4.1.1/D)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igénytelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
A környezet megóvásához kapcsolódó szolgáltatások kialakítása (NyDOP 4.1.1/D)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
fejlett információs rendszerek, tanácsadó hálózatok száma (db)	n.a.

III/2. Kutatás-fejlesztés**I. A NÉS-ben meghatározott környezetvédelmi adatbázis fejlesztése érdekében:**

1. Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (OKIR) továbbfejlesztése (környezetvédelmi adatszolgáltatások fejlesztése, egységesítése, azok összhangba hozása a nemzetközi adatszolgáltatási kötelezettségekkel, környezeti tartalomszolgáltatások fejlesztése, valamint az egyes szakmai alrendszerek továbbfejlesztése)

Forrás Környezetvédelmi célú informatikai fejlesztések a közigazgatásban (e-környezetvédelem) (KEOP 6.3.0.)

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Környezetvédelmi célú informatikai fejlesztések a közigazgatásban (e-környezetvédelem) (KEOP 6.3.0.)	29	7 704 659 397	5	987 359 726	493 192 211

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
A fejlesztéssel érintett, az e-környezetvédelmi szolgáltatáshoz hozzáférő lakosok száma (ezer fő)	OKIR-hoz kapcsolódó projektek megvalósítása nem kezdődött még el
A KEOP műveletek eredményeként felülvizsgált, kiegészített, harmonizált adatbázisok száma (db)	OKIR-hoz kapcsolódó projektek megvalósítása nem kezdődött még el

II. A NÉS-ben meghatározott klímamodell fejlesztése és kockázatelemzés érdekében:

1. Magyarország jövőbeli éghajlatának alakulását leíró regionális klímamodellek (ALADIN/Climate és REMO modellek) fejlesztése, illetve alkalmazása éghajlati forgatókönyvek előállítására; újabb, pontosabb futtatások végrehajtása, valamint a felhasználók igényei alapján a modellek eredményeinek interpretálása.³⁵

Forrás 2009: CECILIA és CLAVIER FP6 EU projektek
2010: ECCONET FP7 EU projekt

³⁵ A NÉS-ben megfogalmazott klímamodell és kockázatelemzésen alapuló regionális klímamodellek fejlesztésére beadott nemzetközi projektek támogatása a további programokban is javasolt.

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (EUR)	Kifizetett összeg (EUR)
2009: CECILIA és CLAVIER FP6 EU projektek	Nem releváns	Nem releváns	Nem releváns	53 400 179 000	53 400 179 000
2010: ECCONET FP7 EU projekt	Nem releváns	Nem releváns	Nem releváns	77 040	54 439

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
Regionális klímamodelleken alapuló hatásvizsgálatok száma	A 2009-ben lezárult CECILIA, CLAVIER és a még jelenleg is futó ECCONET Európai Unió projektjei azt példázzák, hogy milyen módszertan szükséges az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülés tekintetében. A kiindulási információkat mindhárom projekt esetében regionális klímamodellek eredményei jelentik, amelyekre épülve objektív hatásvizsgálati eljárások alapján származtattuk az éghajlatváltozás hatásait. A CLAVIER projektben ezen felül még sérülékenységi vizsgálatokat is elvégeztünk. A végrehajtott és végrehajtás alatt levő projektek a következő szakterületekre koncentráltak az éghajlatváltozás hatásait tekintve: erdészet, mezőgazdaság, energiagazdálkodás, turizmus, környezetvédelem, hidrológia (folyami hajózás, árvizek várható gyakorisága stb.), egészségügy. Magyarországot tekintve a projektek az alábbi témákat érintették/érintik: városi hőhullámok, utak minősége, parlagfű, épületek tervezése, természetes élőhelyek, folyami hajózás, tavi vízkészlet (párolgás). Az egyes hatástanulmányi részletek elsősorban a CLAVIER projekt honlapjának (http://www.clavier-eu.org) 3d munkacsomagjának (WP3d), valamint a CECILIA projekt honlapján (http://www.cecilia-eu.org) a projekt 5-7. munkacsomagjának (WP5, WP6, WP7) leírásában található. Az ECCONET projektben még ennél is többet céloztak meg: nagy hangsúlyt fektetnek az éghajlati projekciókban lévő bizonytalanságok számszerűsítésére és ezen információk hatásvizsgálatokba való beépítésére. Sajnos a CECILIA, CLAVIER és ECCONET programok eredményes végrehajtása nem elegendő ahhoz, hogy az ott használt módszertant hazai körülmények között is alkalmazzuk, ugyanis az éghajlati hatások vizsgálatával foglalkozó hazai szakemberek többnyire még nem képesek arra, hogy kvantitatív alapú vizsgálatokat készítsenek, azaz a regionális klímamodelleink eredményeit közvetlenül – ráadásul a bizonytalansági információkkal együttesen – alkalmazzák a hatásvizsgálati eljárásaikban, (sokszor nem is léteznek ilyen objektív és kvantitatív hatásvizsgálati programok). Mindazonáltal az elmúlt években az Országos Meteorológiai Szolgálat kapcsolatokat épített ki több olyan intézménnyel, akik vizsgálják az éghajlatváltozás hatásait és ezen alapokra építve lehetne a korrekt módszertani alapokon nyugvó hatásvizsgálatokba belekezdeni. A teljesség igénye nélkül az alábbi intézmények látszanak nyitottak arra, hogy klímamodelleken alapuló hatásvizsgálatokat hajtsanak végre: Állami Autópálya Kezelő Zrt., KTI Közlekedéstudományi Intézet, MTA Ökológiai és Botanika Kutatóintézet, Szegedi Egyetem Természetföldrajzi és Geoinformatikai Tanszéke, Gödöllői Szent István Egyetem, Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Kar, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszéke, VITUKI, Env-in-Cent Kft., ÁNTSZ, ERŐTERV, Váci Polgármesteri Hivatal.

3. Az Európai Unió klíma-energia csomagjából adódó következmények ágazati szintű felmérése, különös tekintettel a mitigációs potenciálra, a versenyképességre és a szénszívárgás következményeire.

Forrás Kutatási és Technológiai Innovációs Alap

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Kutatási és Technológiai Innovációs Alap	a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap (KTIA) finanszírozásával 2010-re tervezett K+F programok forráshiány miatt nem valósultak meg.				

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
ágazati szintű felmérés elkészülte	n.a.

III. Kutatási tevékenységek támogatása érdekében:

1. A Nemzeti Technológia Programban a megújuló energiaforrásokat hasznosító technológiák gazdasági hatékonyságának növeléséről, a környezetvédelmi ipari és technológiai kutatás-fejlesztések ösztönzéséről, valamint a környezetet érő szennyeződések megelőzéséről, illetve azok csökkentéséről szóló kutatások támogatása (Élhető, fenntartható környezet alprogram).

Forrás Kutatási és Technológiai Innovációs Alap³⁶

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Kutatási és Technológiai Innovációs Alap	a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap (KTIA) finanszírozásával 2010-re tervezett K+F programok forráshiány miatt nem valósultak meg.				

Indikátorok szerinti megvalósulás:

Indikátor	Eredmény
kutatási anyagok száma (db)	n.a.

2. Az éghajlatváltozás környezeti, társadalmi, gazdasági hatásaira vonatkozó hosszú távú K+F stratégia kidolgozása

Forrás Kutatási és Technológiai Innovációs Alap

Megvalósulás:

Forrás	Beérkezett pályázatok (db)	Igényelt támogatás (Ft)	IH által támogatott pályázat (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Kifizetett összeg (Ft)
Kutatási és Technológiai Innovációs Alap	a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap (KTIA) finanszírozásával 2010-re tervezett K+F programok forráshiány miatt nem valósultak meg.				

Indikátorok szerinti megvalósulás

Indikátor	Eredmény
kutatási anyagok száma (db)	n.a.

³⁶ Az NKTH (jelenleg NIH) pályázati rendszereiben a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap forráshiánya miatt 2010-ben nem teljesülhettek a fontos célkitűzéseket tartalmazó programok. Megfontolandó a Nemzeti Innovációs Hivatal KTIA Alapból való támogatásuk a jövőben.